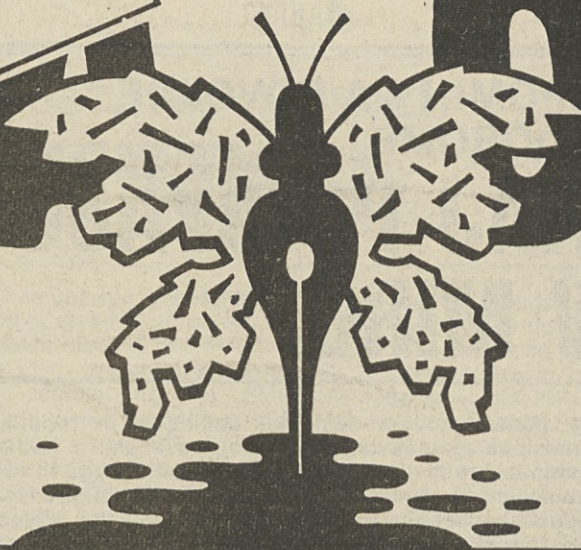

NOVA DOBA

POLETNA

Celje - skladišče

Per

III 127/1992

500000217,26/27

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako drugo sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 8. JULIJ 1992

ŠT. 26-27, LETO XXVI

**PUKL
PROTI
BUČARJU**

**PONAREDKA
PODEDOVAL
DEDIČ**

**ROMUNIJA
DANES**

**OKO ZA PETDESET,
SRCE ZA STO
DOLARJEV**

KOPER:

**UPANJE ZA
RAKASTE
BOLNIKE**

**PRILOGA ZA
BEGUNCE
IZ BIH**

str. 30-31

NAGRADNA IGRA: ŽREBANJE ČEZ DVA TEDNA

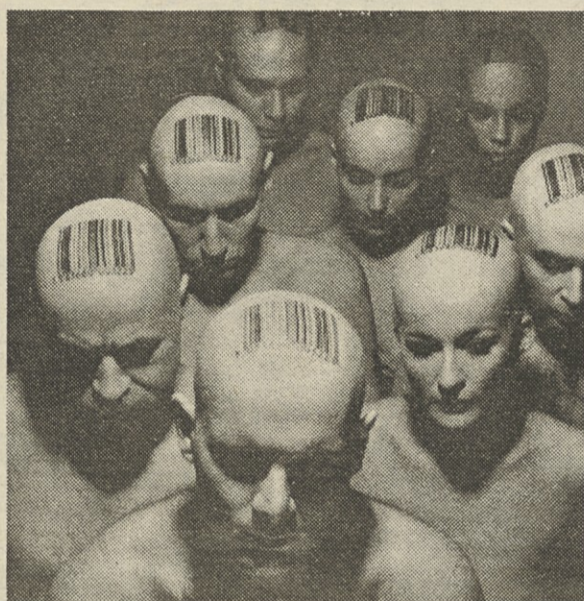
DRAGI MINISTER!

Zadnje čase veliko govorimo o uspehih osamosvojitve. Gospod minister Lojze Janko, pri tem imam občutek, da se malo ali nič ne govori, še manj pa dela, da bi slovenski državljani res bili svobodni in bi imeli orožje, pa ne Janševo, za ukrepe proti državi, če ta krši človeške pravice in svobode.

Mislím na primer na zakon o sindikatih, ki so zagotovo tisti, ki bodo v največji meri lahko štítli delavske pravice. (Izpeljava je zatem sodstvo; to, kar zdaj delajo sodišča združenega dela.)

Mislím tudi na možnost združevanja občanov – kot civilno družbo. Še kar velja zakon o društvi, le delno popravljen.

Posebej pa opozarjam, da nihče niti ne govori o varuhu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kakor to določa 159. člen slovenske ustave. Ta pravi: »Za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin v razmerju do državnih organov, organov lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil, se z zakonom določi varuh pravic državljanov. Z zakonom se

Gospod minister, se ti ne zdi, da smo v tržnem gospodarstvu, ki ga še ni, državljani vse bolj tržno blago?

lahko za posamezna področja določijo posebni varuhi pravic državljanov.«

Spomnim se, da je bivši minister Pirnat javno povedal, da suverena država rabi okoli 3.000 zakonov in drugih predpisov. Pri nas zvečine uporabljamo še jugoslovanske. Razumem, da nimamo še pomembnih zakonov, kot so o lastninjenju, gospodarskih družbah, soodločanju delavcev in podobno. Prepričana pa sem, da je prav v času, ko vlada nekakšna pravna praznina, še toliko pomembnejše, da kdo štíti državljana. Samoupravni pravobranilci zagotovo to ne morejo biti, saj branijo nekaj, česar ni.

Boš kaj storil, da bomo na primer dobili čim prej zakon o »ombudsmanu«, kakor tudi pravijo varuhu pravic državljanov?

Tvoj državljan

ARABCI SO KUPILI UPI

Savdsko-arabsko podjetje Middle East Broadcasting Centre itd. s sedežem v Londonu je za 3,95 milijona dolarjev kupilo ameriško tiskovno agencijo UPI, ki ji je grozil stečaj. Gre za eno od štirih najpomembnejših tiskovnih agencij na svetu, vendar je že dolgo v finančni krizi.

Za nakup se je zanimal tudi televizijski pridigar Pat Robertson, ponudil je 6 milijonov dolarjev, a je pozneje ponudbo umaknil. Skupina ameriških in švicarskih investitorjev, ki je bila pripravljena plačati 3,75 milijona dolarjev v gotovini in desetodstotni delež v reorganizirani novi UPI, je napovedala, da bo proti odločitvi o prodaji agencije vložila tožbo.

AIDS GROZI TRETJEMU SVETU

Svetovni strokovnjaki za gospodarstvo in razvoj so napovedali, da bo širjenje aidsa upočasnilo gospodarski razvoj držav tretjega sveta. Aids napada predvsem ljudi stare od dvajset do štirideset let, torej tiste, ki so na višku delovne sposobnosti.

Izguba delovne sile in veliki stroški zdravstvenega sistema ogrožajo razvoj afriških držav, je dejal uganski predstavnik v Združenih narodih James Baba. Mednarodna pomoč bi se morala v zverzi z aidsom osredotočiti na preventivo.

Stasia Obreskey, svetovalka tajske vlade, je ocenila, da bo Tajska zaradi aidsa do leta 2000 utrpela gospodarske škode v višini 8,7 milijarde dolarjev. Takrat bo vsak tretji Tajec umrl zaradi aidsa.

SPOMIN NA POVOJNE POGROME NAJ POČIVAJO V MIRU

Na ponedeljkovem sestanku občinskih in republiških komisij za razreševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč v Kočevskem Rogu in drugih grobišč po Sloveniji, v Celju je Tine Velikonja, predsednik republiške ocenjevalne komisije natečaja za pridobitev idejnih rešitev krajske ureditve ter opredelitev lokacije in arhitekturnega oblikovanja pomnika, Celjanom izrekel vse priznanje. Medtem ko se želijo oblasti v mestu ob Savinji kljub številnim problemom kar najhitreje oddolžiti spominu pobitih v povojnem terorju, v Kočevskem Rogu ne kažejo nobene pripravljenosti in se vrstijo blokade.

Celjska občina je bila eno največjih prizorišč povojnih pobojev. Ob taborišču na Teharjih je tod doslej odkritih še štiriindvajset drugih grobišč in posameznih grobov. Četudi polagoma, se vendar kažejo obrisi spominskega parka. Razvojni center Celje je pripravil programske zasnove za njegovo območje na Teharjih in tudi programske zasnove za vsa ostala grobišča in grobove vojnih žrtev terorja.

Naravovarstveniki so za radikalne rešitve in Cinkarno obtožujejo brezvestnosti, med drugim tudi to, da so iz stare v novo pregrado z buldožerji potiskali kosti, buldožerist pa si je za nagrado smel domala sredi spominskega področja postaviti stezo za motokros, člani komisij pa so bolj strpni. Predsednik republiške Komisije za razreševanje vprašanj, povezanih z namembnostjo in ureditvijo grobišč, Viktor Blažič meni,

Teharje je bilo dolga povojna desetletja smetišče in odlagališče kemijskega giganta Cinkarne Celje. Taborišče, ki ga nameravajo spremeniti v spominski park, se stiska med deponijami različnih vrst odpadkov, depozitni sadre in piritnih ogorkov ter občinsko komunalno odlagališče. Tega dejstva ni mogoče spremeniti, četudi bi v Cinkarni danes prenehali s proizvodnjo, ki pušča za seboj toliko odpadnih snovi, bi odlagališča še dolgo svinjala okolje in onečaščala spomin na mrtevce.

SPOŠTOVANI BRALCI

V vročih dopustniških dneh tudi novinarji potrebujemo in si zaslužimo kratek predah, da potlej z novo vneto za vas brskamo po zgečkljivih temah. Zatorej smo v uredništvu sklenili tednik Nova doba izdajati nekoliko spremenjeno: v juliju in avgusta vsakih štirinajst dni, z obilo ekskluzivnih sestavkov, zanimivega branja in reportažnih zapisov.

In ne pozabite. Le še dobra dva tedna nas ločita od nagradnega zrebanja Nove dobe, ko bo izžrebani naročnik dobil pol kilograma čistega zlata, druge pa čakajo lepe nagrade.

Uredništvo

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: Jana Strlekar (reportaža), LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vljajic (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober Trženje: Erika Vidali (podružnica Koper)

Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

DEREGISTRACIJA SOCIALRADIKALNE STRANKE SLOVENIJE

Socialradikalna stranka Slovenije sporoča, da se bo v primeru nadaljnjih poslabšanj demokratičnih odnosov v Sloveniji kot prva stranka deregistrirala in s tem opozorila na vse večjo stopnjo avtokracije in teptanja civilne družbe.

Sama formalnost registriranja političnih organizacij je bila dovoljena že v Vzhodni Nemčiji od leta 1945 naprej, pa pluralizem prav zaradi teptanja civilne družbe ni zaživel. Prav teptanje civilne družbe pa je tudi vzrok, da je vse manj investicij na gospodarskem področju in da grozi nov val revščine. Vsega tega pa aparat prisile ne more rešiti. Zato bo Socialradikalna stranka Slovenije prva stranka izvenparlamentarne opozicije, ki se bo razpustila zaradi nemogočih razmer delovanja.

Za Predsedstvo SRS: Socialradikalna stranka Slovenije

KRIMINAL: S PONAREJENIMI TOLARJI NAPADLI DRŽAVO, HRVATI IN SLOVENCİ SKRIVAJO IZVOR, OBOJI PA SO SE MIMOGREDE HOTELI ŠE REŠITI MOTEČE PROMDEI BANKE

TOLARJI ZA DOLARJE

Skoraj 125 tisoč odkritih ponarejenih tisočtolarskih bankovcev bi lahko dodobra pretreslo celotni denarni sistem. Po spektakularni aretaciji in tihi izpustitvi Ibrahima Dedića, lastnika Promdei banke iz Zagreba, se je vsa ta kriminalna rabota spremenila v škandal prve vrste. Sta se ob pravih krivcih Hrvaška in Slovenija v resnici hoteli orestiti še gromoglasnega novopečenega bankirja?

Še malo pa bo skoraj mesec dni od nadvse presenetljivega odkritja ponarejenih tisočtolarskih bankovcev v Kopru. In seveda od še osupljivejšega odkritja v Zagrebu, kjer so tamkajšnji varnostni organi v neki drvarnici odkrili nič manj in nič več kot 97.151 ponarejenih bankovcev po tisoč tolarjev.

Upravičeno prizadeti Ibrahim Dedić, lastnik Promdei banke iz Zagreba in menjalnice v Kopru, kjer so ponaredek najprej odkrili, sam nije boj s slovenskimi in hrvaškimi oblastmi, da bi dokazal, kako je on s svojimi sodelavci žrtev zakulisnih političnih iger v obeh državah, saj je njegova banka sama žrtev nepazljivega delavca. Poleg Dedića je predvsem hrvaško časopisje dobilo novo možnost za napad na Slovence, pri čemer ponarejeni bankovci sploh niso več bistveni. Sicer pa pojdemo po vrsti.

Gardist z milijardami

Po predhodnem telefonskem pogovoru z Dedićem, je neki Senjak v ponedeljek, 8. junija, v filialo Promdei banke v Ulici kralja Držišlava v Zagrebu pripeljal v zame-njavo 466 bankovcev po ti-

soč tolarjev, da bi jih zamenjal za marke. Po poznejšem pripovedovanju uslužbenke omenjene banke, je šlo za mlajšega moža, ki je bil oblečen v uniformo hrvaške vojske, z njim pa je bil neznan moški v civilni obleki. Mladenič v uniformi je uslužbenki povedal, da se piše Ivica Senjak, kot je uslužbenka tudi zavedla na uradni dokument. Poleg tega se je vestna uslužbenka med drugim še spomnila, da je mladeniča pripeljal neznan avtomobil, v katerem so bili še trije moški. Usluženca banke sta strojno preštela denar in mladeniču izročila 8.740 mark.

Iz Kopra, kjer ima Promdei banka menjalnico, je klical vodja poslovalnice, da bo v Zagreb pripeljal odkupljene devize in iz Zagreba odpeljal v Koper tolarje. Če zane-marimo vprašanja, kako se iz države in v državo prevažajo milijoni, ker to v to zgodbo ne sodi, naj povemo, da nihče v Zagrebu in nihče v Kopru do naslednjega dne ni ugotovil, da je s tisočtolarskimi bankovci karkoli narobe.

To je odkril šele neki občan, ki je v tork zjutraj v ko-

prski menjalnici Promdei banke zamenjal za tolarje 1.000 mark in ob preštovanju ugotovil, da bankovci niso enake barve. Zato je krenil v poslovalnico Ljubljanske banke, kjer so mu potrdili, da je komaj pet bankovcev pravih...

Potem se je sprožil alarm, nemudoma se je vključila slovenska policija. V tork zjutraj je Habib Dedić, sorodnik lastnika in direktorja Promdei banke, sicer vodja koprške podružnice, po telefonu poklical gospo Zino, pomočnico direktorja, v Zagreb in ves razburjen zahteval, da naj takoj v Koper pošlje fotokopijo dokumenta njihove banke, da bi ugotovil, kdo je v Zagreb prinesel sumljive bankovce.

»Ali veš, da ste odkupili ponaredek, to niso tolarji, to je brezvredni papir...«

Aretacije s pridihom folklorne

Zdaj se je razburjenje preneslo v Zagreb, tembolj ker je že pred Habibom isti dokument zahteval po telefonu neznan moški, povrh vsega pa v Zagrebu ni bilo več direktorja in lastnika Ibrahima Dedića. Ta je prejšnje popoldne odpotoval v tujino, da bi svoji banki, mimogrede, Promdei banka je edina privatna banka na Hrvaškem in tudi zato trn v peti ostalim bankam in »bankam«, odpotoval torej, da bi svoji banki glede na obstoječi kapital 29 milijonov dolarjev izposloval mednarodne reference.

Ibrahim Dedić, poslovnež z uspehom, edini privatni bankir na Hrvaškem, se ne ustavi kar tako: v Kopru je napadel lakomnega oštirja, v Zagrebu izsilil pot v Sabor.

»Odkod trditev, da gre za ponaredek? Če te podatke potrebuje policija, jih naj uradno zahteva,« se je glasil odgovor iz Zagreba. Kmalu zatem se je v Ulici kralja Držišlava pojavil Štef Vuljar, inšpektor policijske uprave v Zagrebu, z nekaj inšpektorji, ki so zahtevali pregled poslovanja s tolarji za zadnjih nekaj dni. Istočano so ostali inšpektorji vstopili v vse poslovalnice Promdei banke in začeli z enakim pregledom. Pregledali so denar dnevne blagajne, trezor in dokumentacijo ter začasno odvzeli 20.000 tolarjev, za katere pa so pozneje ugotovili, da so pravi.

Malo pred polnočjo je v Zagreb Rizaha Alušića, šefa trezorja in vodjo varnostni Promdei banke, poklical kolega iz slovenske varnostne službe. Treba je povedati, da je bil Alušić predtem poklicni oficir JLA in se pravočasno umaknil iz vojske, da bi se naj celo zaposlil v slovenski varnostni službi. Obljubljena je bila tudi služba za njegovo ženo, stanovanje... Prijatelj iz Ljubljane ga je poklical, naj pride takoj v Slovenijo. Alušić je povabil sprejel in s sabo povabil še Maria Babića. Ko sta z Babićem v Bregani prestopila državno mejo, so ju – aretirali. Namesto pogovora o zaposlitvi v naših protiterorističnih enotah, sta z Babićem pristala za – rešetakami...

Milijarde v drvarnici in gozdu

Na nesrečo novopečeni bankir iz Zagreba, sicer rojen

v Bihaću, Ibrahim Dedić, ne posluje po balkanski tradiciji, temveč učinkoviteje od marsikaterega kolega v kapitalizmu: ne glede na to, kje je, venomer vzpostavlja stike s sodelavci. Tako je v Bruslju nemudoma izvedel za dogodke v domovini, spremenil vozni red poslovnih dogovorov in se odpravil na letališče za polet v Ljubljano, čeprav bi se naj po načrtu vrnil v Zagreb.

»Kakšen direktor pa bi bil, če ne bi takoj krenil nazaj, saj je bilo očitno, da gre za spretno organizirano akcijo zoper mene in moje sodelavce! Vsakemu treznemu človeku je bilo očitno, kajti, zakaj bi si naj jaz, ki sem bil trn v peti tako Hrvatom kot Slovencem in tamkajšnjim bančnim lobyem, umazal roke za piškavih 8.740 mark! Zakaj bi naj uničil mukotrpno delo in sloves moje banke za ponaredek...«

Slovenska policija je bila drugačnega mnenja. Ko je gospod Ibrahim Dedić pristal na brniškem letališču, so ga pričakali policisti, ga povabili v svoje vozilo in prepeljali v koprške zapore. Gospod Ibrahim Dedić ni kdorsibodi, niti ni do svoje banke priplaval po juhi. Sprožil je varnostni mehanizem in dodobra policiji osolil svoje bivanje v Kopru. Resnici na ljubo je treba priznati, tudi gospod Dedić je pozneje svoje mnenje o tem spremenil, v zaporu je imel poseben tretman.

Hrvaška policija je medtem ugotovila, da Ivica Senjan, vojak, ki je v Promdei banko prinesel ponarejene tolarje, v resnici obstoja. Povabili so

ga na zaslišanje in – izpustili. Medtem so slovenski policaji v gozdju ob državni meji odkrili torbo z novim kupom ponarejenih tolarjev, iz česar je bilo moč sklepati, da gre za mnogo večjo diverzijo, kot je bilo sprva videti. To tembolj, ker so bili ponaredek s serijskimi oznaki od a do k. Še večjo osuplost so Slovencev pripravili Hrvati, ko so v drvarnici mladega študenta odkrili kar 97.151 ponaredekov.

Hitri pri zapiranju, počasni pri izpuščanju

Kaže, da tudi v demokraciji sodni mlini meljejo počasi, čeprav je hrvaška policija odkrila in zaslila Ivico Senjana, direktorja Ibrahima Dedića in sodelavcev niso izpustili iz pripora. Rešitev oziroma pomoč pri reševanju te afere bi naj obljubil celo sam gospod Bavčar, vendar se ni zgodilo nič. Razen v časopisju, kjer so hrvaški kolegi na račun Slovencev izlili dobršno merico žolča in gnojnice ter svetu v Globusu skušali dopovedati celo to, da smo Slovenci najmanj izobražena rasa na Balkanu...

V zaporu pa je upravičeno besnel direktor Ibrahim Dedić. Mož, ki tudi sicer ne hrani moč ne pri delu in pri psovkih. Aretacije svojih sodelavcev in njegov zapor je naprtil in dodal k računu za maščevanje hrvaške in slovenske oblasti, ki je klecnila pred nesposobnimi in od države zaščiteni bankirji, monopolisti, verižniki, prekupčevalci vseh vrst.

Slovenska oblast mu je gorka, ker mu ni dovolila odprtja bančne poslovalnice temveč samo menjalnico, če-

Hrvaški policaji niso mogli verjeti svojim očem, ko so v drvarnici študenta, nepomembnega švercarja, odkrili tolikšno količino ponarejenih tolarjev.

BESEDE PESNIKA JURE POTOKAR

(...) Glede na to, da je moja poezija predvsem ugotavljanje stanj in je v njej nekakšna temeljna otožnost ob misli, da ta svet niti slučajno ni tako lep, kot si mlad človek predstavlja, da bo, dobivam nazaj same slabe stvari. Navadno se tisto, kar napišem, čez nekaj časa uresniči, kar pa nima nadnaravnih dimenzij. Gre preprosto za to, da verjetno človek, če piše zelo intenzivno, če se je sposoben toliko koncentrirati, lahko nekatere stvari, ki jih na zavestnem nivoju še ni pripravljeno priznati oziroma jih ni sposoben artikulari, zapiše v obliki metafore. To je zelo blizu prerokovanju iz Delfov: vsaka stvar drži, če si jo znaš pravilno interpretirati. Meni se je nekakrat v življenju zgodilo, da sem si znal ključne stvari napovedati vnaprej. Še enkrat pa poudarjam, da ne gre na nadnaravne zadeve. (...)

(...) Živim zato, da sem pesnik in 24 ur dnevno sem pesnik – samo žal, to ni mogoče. Le peščica pesnikov na svetu lahko od tega živi in se temu popolnoma posveča. Po drugi strani nisem najbolj prepričan, da je to dobro. Pisati moraš o nečem, kar doživljaš, kar spreminja tvoj odnos do tega sveta, ljudi, določenih tem. Šele vsa ta interakcija pomeni vzpodbudo za pisanje. Čeprav seveda vsi pišemo en in tisti tekst vedno znova od začetka do konca (...)

Izbral: Slavko Gaberc

Alenka Puhar:

SLOVENSKI AVTOPORTRET 1918 – 1991

Nova revija

V zbirki Paradigme, ki jo izdaja Nova revija so tokrat izdali knjigo, ki se ukvarja z zgodovino Slovencev v južnoslovenski politični tvorbi imenovani Jugoslavija in to od njene ustanovitve do njenega razpada lani. Posamezna poglavja opisujejo ključne dogodke, pomembne za Slovence v njihovem odnosu do ostalih narodov v skupni državi.

Predvsem gre za odnose do Srbov, ki so vedno zase zahtevali dominantno vlogo. Puharjeva jih vidi kot brezkompromisne politike, ki predstavljajo balkansko zvitost in brutalnost. Njihova stalno prisotna želja za nadmočje je nenehno zatirala ostale narode in jih potiskala v neznošen položaj, ki je povzročal napetosti in se občasno spreminjal v odkrite konflikte.

Slovenija je po avtoričini predlogi personifikacija majhne, neblogijene deklice, izpostavljene in nezavarovane pred nasilnem srbske agresivnosti, kateri je pokazala zobe prvič, a odločujoče, šele ob osamosvojitveni vojni pred enim letom. Puharjeva člani te medsebojne odnose tudi na simbolični ravni, kjer odkriva vrsto frustracij in perverznozt balkanskih razmerij. Knjigo bogatijo še številne karikature Hinka Smrekarja, Maksima Gasparija, Diareje, Franca Jurija in mnogih drugih političnih karikaturistov delujočih v opisnem obdobju.

Fredrich A. Hayek:

USODNA DOMIŠLJAVOST

Knjižna zbirka Krt

Knjiga Usodna domišljavost nosi tudi podnaslov, ki že nakazuje vsebino in se glasi Napake socializma. Nam niti ne bi bilo potrebno dokazovati, da projekt imenovan socializem ni kaj dosti vreden, saj smo na svoji koži občutili njegove zablode in skupaj z vsemi ostalimi bili priče njegovemu nič kaj slavnemu koncu.

Delo znamenitega zahodnega ekonomista avstrijskega rodu poskuša prodreti v bistvo socialističnega gospodarskega sistema in v primerjavi z kapitalističnim odkriva njegove napake, ki so bile usodne za njegov zlom. Raziskave mu omogočajo postavitev teze, da je kapitalizem pravzaprav naravni red, ki se je vzpostavil skozi interese posameznika in organizirane družbe in da je njegova superiorna pozicija povsem v skladu z razvojem in eksistenco celotne civilizacije.

Za nas je pomen knjige v tem, da analizira mnoge negativne pojave v vzhodnoevropskem gospodarstvu in posredno tudi v našem, pojave, ki z naše perspektive pogosto niso predmet večjih pretresov. Zato bi bila vsekakor na mestu ugotovitev, da moramo, kjer je končal F. A. Hayek, mi začeti.

Boris Gorupič

JAKOB BRDAR V CELJSKEM LIKOVNEM SALONU SKULPTURE IZ PERGAMONA

V celjskem Likovnem salonu so razstavljena kiparska dela Jakova Brdarja. Skulpture iz Pergamona so bile lani razstavljene v Pergamonmuseumu v Berlinu, medtem ko bodo v Likovnem salonu na ogled do 11. julija.

Jakov Brdar je študiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost v prvi polovici sedemdesetih let. Nato je končal specialko pri prof. Dragu Tršarju ter se študijsko izpopolnjeval v Parizu in Berlinu. V osemdesetih letih je s kvaliteto svojih kiparskih izdelkov prebudil zanimanje strokovne kritike, ki mu je izrekla že vrsto priznanj. Z Mirsadom Begičem, ki je pred meseci tudi razstavljal v Celju, Lujem Vodopivcem, Dubo Sambolec, Matjažem Počivalškem tvori generacijo, ki je dala značilen ton novemu slovenskemu kiparstvu.

Praksa teh umetnikov je nadaljevanje modernizma, ki ima močno tradicijo in vstopa v našo umetnost že ob koncu prejšnjega stoletja. Vendar ne sledi zgolj načelom modernizma, ki se zavzema za čisto, avtonomno obliko umetnosti sledeč individualnim vzgibom in pogosto v zanikanju zgodovinske kontinuitete. Umetniki omejenega kroga se ne odrekajo samosvoji držbi, prav nasprotno – vsak od njih ima povsem svoj značilen slog, ki ga ločuje od ostalih. Vendar

pa je v njihovem delu tudi prisotna močna zavest o preteklosti, o kulturah, ki so živele pred našo, o tradicionalnih vrednotah v umetnosti in v odkritem srečanju z njimi.

Takšen primer so tudi Brdarjeve skulpture, ki so bile predhodno razstavljene v Pergamonmuseumu. V prostoru, ki je napolnjen z anticnimi skulpturami oziroma njihovimi fragmenti, je gledalec postavljen med dva svetova, dve različni med sabo časovno oddaljeni kulturi. Med eno, ki je vzpostavila temelje evropske umetnosti in drugo, ki zaključuje časovni krog ob koncu našega stoletja. Žal celjska razstava ne omogoča tega soočanja, ker so postavljene le Brdarjeve skulpture. Vendar nas to ne moti, da ne bi mogli njegove umetnosti dojeti v vsej intenzivnosti.

Brdarjeve figure ali telesa so določena z vrsto kontrastnih razsežnosti med prikritim in odkritim, gladkim in ostrim, živim in neživim, med kosom in celoto. Na površini njegove skulpture avtor prehaja od klasičnih proporcij, opredeljenih z skladno fizično lepoto, do grobih nano-

Jakov Brdar, ženski akt, mavec, 1990

sov surovega kiparskega materiala. Ko s pogledom drsimo po zunanosti telesa, nenkrat pademo v samo njegovo notranjost, njegovo jedro, ki ga Brdar razpira. Plasti, ki so sugestivne tudi zaradi svojih dimenzij, so v svoji sporočilnosti zelo neposredne in hkrati skrivnostne, ob tem pa puščajo za sabo močan likovni vtis.

Boris Gorupič

AMERIČANI IN JAPONCI SE OGREVAJO ZA REŽISERJA VINCIJA ANŽLOVARJA

CIA V SLOVENIJI

Avgusta prične mladi slovenski filmski režiser Vinci Voque Anžlovar v koprodukciji z Američani snemati nov celovečerec, akcijski film o ameriški obveščevalni agenciji in Ciganih, v katerem bodo glavne vloge zaigrali Valeria Golino, Jan Michael Vincent in Boris Cavazza.

Anžlovarjev prvi film Babica gre za jug, zanj je napisal scenarij, ga režiral in komponiral glasbo, je bil prava uspešnica, pobral je slovenske filmske nagrade in ogrel občinstvo na filmskem sejmu v Cannesu. Odkupilo ga je devet držav.

Anžlovar je dobil svojo pri-

ložnost potem, ko je poslal svoj scenarij na natečaj svetovnega združenja filmskih škol, ker je spodbudilo Japonce, da so financirali njegov prvi film, denar zanj je dala Tokuma Japan Corporation, ki je film odkupila in ga sedaj uspešno prodaja po svetu. Nizek proračun in korekt-

na izvedba sta spodbudila producenta Freda Wentrauba in agenta Paula Lichtmana, da sta mu ponudila snemanje filma Devica in Cigan, ki ga bodo sofinancirali Američani. Gre za zgodbo u omoru v ameriški ambasadi v Sloveniji, edina priča dogodke je mlada Ciganka, za afero, ki diši po ilegalni trgovini z orožjem in v katero je vpleten tudi tajni agent ameriške obveščevalne službe. V bistvu neke vrste kombina-

cija kriminalke in melodrame, za katero Anžlovar že komponira filmsko muziko, za direktorja fotografije pa je izbral zagrebškega študenta Petra Bratuša.

Naslednji Anžlovarjev projekt je zgodovinski spektakel Krst pri Savici, romantična ljubzensko zgodba, ki naj bi ga spet financirali Japonci z milijonom dolarjev.

E. Š.

MODERNA GALERIJA

V ljubljanski Mali galeriji je na ogled razstava Marijana Tršarja, dolgoletnega profesorja ljubljanske Akademije za likovno umetnost, kritika in likovnega teoretika, ki je predstavil svoja najnovjša dela.

Hkrati so v zgornjih prostorih Moderne galerije pripravili razstavo Slikarstvo na papirju, ki obsega 44 del dvanajstih umetnikov štirih generacij, ki so zaznamovali nemško umetnost zadnjih desetletij.

Marijan Tršar,
Vrsta, akril, 1992

ROMUNIJA DANES

OBRAZI BREZ NASMEHA

Sledi, ki jih je Nicolae Ceausescu zapustil na romunski zemlji in njenih ljudeh, ne bo mogoče nikoli izbrisati. Desetletja tiranije in megalomanskih posegov v romunsko okolje, so pustili za sabo melanholične obraze in marsikje nepopravljivo uničeno zemeljsko obličje. Življenje v Romuniji se vrača v nekakšne realnejše okvire po kapljicah. Brez vsestranske pomoči Zahoda bo namučena Romunija še dolgo časa na obrobju Evrope.

Romunov politika ne zanima. Kljub temu, da sta objavljeni, poleg sedanjega predsednika Iona Iliescuja, imeni dveh kandidatov za bližnje predsedniške volitve 27. septembra, ni občutiti niti trohice predvolilne navijaške mrzlice. Večini je celó vseeno, da je predsednik nepriljubljeni Iliescu in ne več njegov zloglasni predhodnik. Romunski državljani enostavno niso vajeni demokracije, niti se ne zavedajo svoje volilske moči. Politično odločanje prepuščajo ozki politični oligarhiji, ki je praktično ista, kot je bila pod Ceausescujem. To se vidi tudi po tem, da ostaja romunska zunanja politika še naprej tradicionalno vezana na Kitajsko, povezava z Evropo pa napreduje sila počasi.

Romunske državljane zanima predvsem to, kako bodo preživeli. Lahko rečemo, da nikomur ni treba gladovati, čeprav nekateri živijo precej skromno. Brezposelnost v Romuniji ni poseben problem, saj je tudi razumevanje te nesreče dosti tolerantnejše kot na Zahodu. Zaposleni v industriji zaslužijo dovolj za skromno življenje, čeprav povprečna plača znaša le okrog deset tisoč lejev (na črnem trgu nudijo za nemško marko sto lejev). Po običaju pa ima vsaka družina tudi kakšen košček zemlje, kjer si pridelajo najnujnejše.

Veliko Romunov živi od kmetijstva. Za Romunijo so značilna obsežna polja, ki so vzorno obdelana. Domačini poskrbijo, da je vsak košček

zemlje zoran ali pokošen, kar je v nasprotju z zapuščenimi madžarskimi ravninami. Na vsakem koraku je mogoče vi-

deti kmete, ki z motikami že zarana prekopavajo ali rahljajo, sicer s stroji posajene ali zasajene kulture. Prevažajo se s konjskimi vpregami, ki jih je poleg romunskih avtomobilov »Dacia« polno tudi na cestah.

Od kmetijstva živijo tudi Cigani, le da je proces pridobivanja hrane pri njih malce drugačen. Večnih nomadov je najbrž največ ravno v Romuniji, kjer se potika tudi njihov kralj s stalnim sedežem v OZN. Cigani si zagotavljajo eksistenco tudi z nudenjem različnih uslug in z berančenjem.

Kakor je pri Romunih opazna ljubezen do zemlje, posebej dreves, ki so zasajena ob vseh cestah in z belo barvo premazanimi debli nadomeščajo občestne količke, pa se vidi njihova nemoč

v gradbeništvu. Na podeželju so vasi praktično take, kot so bile pred pol in več stoletja. Nikjer novih gradenj, samo krpanje starih vegastih hišic. V mestih so predvsem novi bloki, grajeni na nekakšen montažni način, brez fasad, prava žalost. Praktično se ne ve, če določeni blok gradijo ali podirajo, saj izgleda vse skupaj skrajno vegasto in neprofesionalno.

Poglavje zase je Bukarešta s Ceausescujevo palačo in administrativnimi bloki. Na mestu, kjer je nekoč stal slikovit del starega mesta, se kopicijo nedograjene stavbe, za katere je zmanjkalo denarja in zanimanja ter votlo boljščijo v svet. Bukareštanka s fakultetno izobrazbo se le tega sramuje: »Našo Bukarešto kličejo nekateri tudi Mali Pariz. Ceausescuju je uspelo, da jo je skoraj popolnoma uničil. Sram me je, da stojim v mojem mestu grozna stavba – diktatorjeva palača.

Melagomanski norec je imel v mislih še mnogo večjih načrtov. Zamislil si ni nič več in nič manj kot prekop od Črnega morja do Bukarešte, ki jo je hotel spremeniti v pristanišče.

V romunskih mestih je mogoče najprej opaziti, kako nizek je standard ljudi. Trgovine sicer so, njih izložbe so napol prazne, predvsem pa skrajno neokusno urejene. V njih notranjosti je sicer romunsko blago precej poceni, vendar za domačine drago, za tujce pa nekvalitetno in brez okusa. Na srečo so tu izdelki iz uvoza, ki pa so za večino domačinov nedostopni.

Čeprav izgleda, da v Romuniji ni ničesar dokončanega, pa vseeno nekako teče naprej. Nikomur se ne mudi, po širokih mestnih cestah se premika na tisoče »Dacia«, neskončne ceste v notranjosti so skoraj prazne.

Poseben utrip je občutiti samó v obmorskih turističnih mestih, kar je posledica redkih tujih turistov. Romuni si najbrž lahko prav od turizma obetajo svetlejšo bodočnost. Pričakovati je, da se bo v bodočnosti v to nenavadno deželo skupaj s turisti privalil tudi zahodni kapital.

Romuni pa si trenutnega stanja ne ženejo bog ve kako k srcu. Hodijo v službo, gledajo edini TV program, pijejo domače belo vino in se bašejo z ovčjim sirom. Seveda se tudi ljubijo, čemur je priča množica malih Romunčkov. Nič čudnega, mnoge romunske mladinke so čudovite.

RAFTING SEKCIJE CVŠ VELENJE

IZVRSTNA PROMOCIJA

V nedeljo 21. junija je bila v Tacnu pri Ljubljani zadnja tekma slovenskega pokala rafting lige. Velenjski rafting klub se ekipnega tekmovanja čolnov že tretjič ni udeležil zaradi znanih finančnih težav in pomanjkanja opreme. Zato pa so velenjski raftingaši (z razumevanjem Sava kluba) na isti progi organizirali spust v solo-raftingu s plovlili SKAT. To je bil prvi organiziran spust po težkih vodah v Sloveniji.

Prvo preizkusno vožnjo po razpenjenih brzicah je opravil potapljač Stražar iz Domžal, nato je nastopila velenjska vrsta Kovač, Stvarnik, Plaznik in Šmon. Po drugem teku čolnov so se s solo-raftom spoprijeli tekmovalci posadke iz Maribora in Kranjc Metod iz Sava kluba Ljubljana. Slednji je tudi opravil najelegantnejši in najhitrejši spust in si prislužil pohvalo in nagrado.

Med gledalci so atraktivni solo spusti izzvali veliko pozornost (tudi zaradi obilo težav tega vodnega rodea), saj je solo spust še bolj korajžno

dejanje kot spust v velikem gumenjaku.

Tekma v solo-raftingu še ni veljala za uraden plasma. Pričakujemo pa, da se bo v naslednjem letu solo-rafting uveljavil v slovenski rafting ligi kot posebna panoga prav zaradi velike atraktivnosti in dostopnosti (veliko ceneje je nastopati z individualno zasedbo kot ekipno, potrebno je manj opreme in potovalni stroški so manjši).

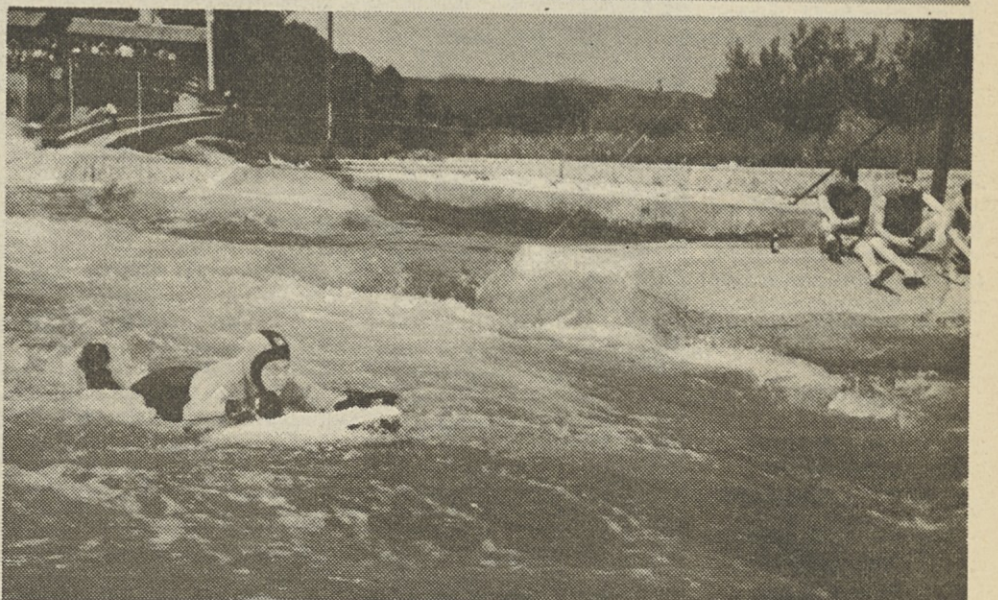
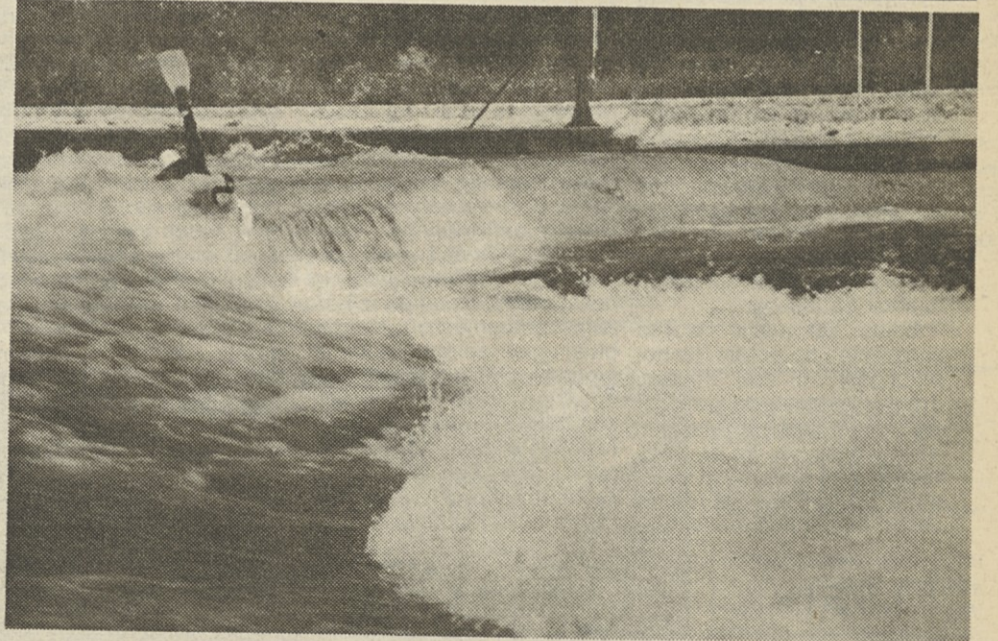
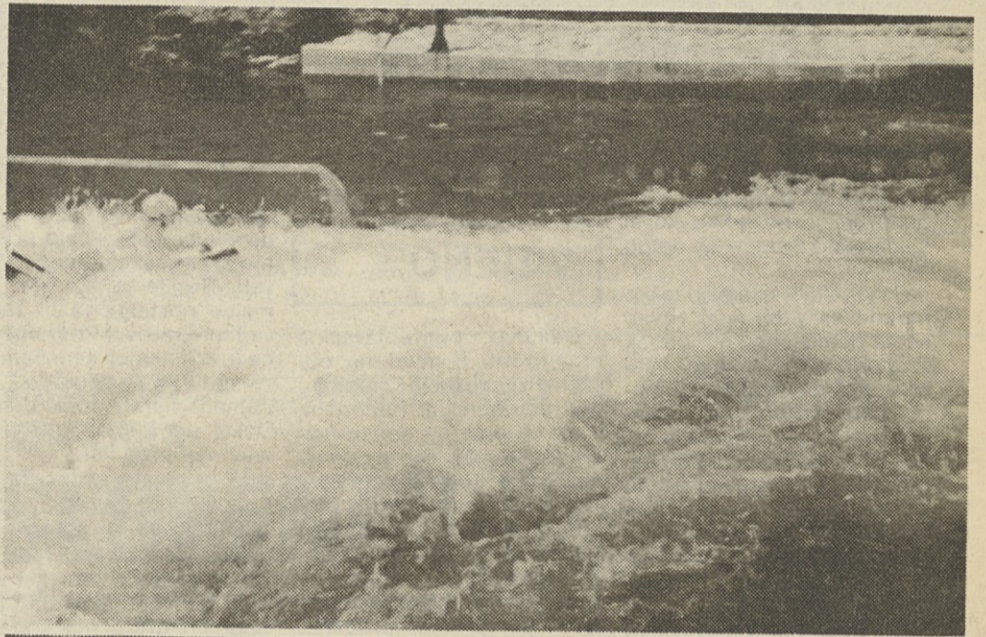
Za Velenjski klub je še posebej pomembna uveljavitev solo-raftinga, saj takšna tekmovanja lahko organiziramo na domačem terenu (pogoj je seveda umetna proga, ki jo

načrtujemo ob pomoči ustreznih dejavnikov v občini za prihodnje leto), opremo pa lahko uspešno uporabimo za turistično ponudbo Velenja. Spusti po Savinji so možni tudi ob nizkih vodostajih.

Udeležbo na spustu je omogočila firma ESO (prevoz), opremo in promocijo pa Veplas, foto Tekauc in Sinapsa Šoštanj.

Mimogrede povedano, solo-rafting se je že uveljavil na snegu; sedaj velenjski klub vodnih športov – sekcija rafting trenira z njimi tudi skoke na umetnih skakalnicah v Velenju in Pesju (absolvirali so že tridesetmetrsko skakalnico), razvijajo pa načrt (s Savo Kranj), da bodo ta šport uveljavili tudi poleti na strmih pokritih s primerno poceni podlago in na vodnih toboganih.

Dragan Čelofiga

Se šestletni Lauri obetajo lepši časi?

Franc Furland

LIDIJA ARTELJ, SLOVENSKA PRAVLJIČARKA:

NIČ VEČ ČAROVNIC!

»Skromne hiške so samevale nedaleč od jezera...« Tako se začne pravljica *Dobri mož in hudobna žena*, ki je knjižni prvenec Lidije Artelj, pravljicarke iz Šešča pri Preboldu. V bodočnosti bo zagledalo luč sveta še več knjižnih izdaj čudovitih pravljic, v katerih ni opaziti nasilja. Za slovenske otroke dobrodošlo branje, saj zdaj nimajo na razpolago dovolj originalnih slovenskih pravljic.

Celjanka Lidija Artelj, ki se je pred kratkim z družino preselila v Šešče pri Preboldu, je kot otrok zelo rada poslušala pravljice, pisati pa jih je začela v srednji šoli. Z ustvarjanjem za otroke je nadaljevala tudi pozneje, ko se je ukvarjala z obrtjo. Zadnji čas so jo pravljice okupirale v celoti, za kar pa ji, kot pravi, ni žal: »Moje delo je v glavnem pisanje pravljic za otroke. Niko Grafenauer in Ivan Sivec sta jih dobro ocenila. Meni je največ vredna ocena otrok, ki so moje pravljice sprejeli z velikim zanimanjem.

Dolgo se ni bilo mogoče prebiti v vrh ustvajalcev za otroke. Mislim, da sem končno uspela. Tretje leto delujem po šolah z urami svojih pravljic, ki jih pripovedujem. Mislim, da je zelo pomembno, da se pravljice ne čitajo, temveč pripovedujejo. Otroci

so navdušeni, posebej tisti na podeželskih osnovnih šolah. Mnogi me kličejo po telefonu domov na številko, ki sem jo povedala. Po več ur jim moram pripovedovati, nikoli ni dovolj.

Namen mojega delovanja po šolah je v tem, da bi dali več poudarka čitanju slovenskih knjig. Ko sem v sedemdesetih šolah spraševala učence od prvega do četrtega razreda, katere knjige so prebrali, so mi samo trije povedali tudi nekaj slovenskih del. Ostalo so bile knjige tujih pisateljev. Z mnogimi šolami sodelujem tudi pri podeljevanju bralnih značk.

Moje pravljice imajo osnovo v resničnih dogodkih. So brez nasilja, v njih nad zlum vedno zmaga dobrota. Mislim, da je bilo dovolj zmajev in hudobnih čarovnic. Poseben poudarek v pravljicah dajem krajem in lepotam

Slovenije,« pripoveduje pravljíčarka Lidija.

V prvi knjigi, ki je zagledala luč sveta po štirih letih od začetka pri lektorju, izdani v samozaložbi, lahko otroci (in tudi odrasli) preberejo eno krajših Lidijinih pravljic *Dobri mož in hudobna žena*. Dogaja se ob prelepem Bohinjskem jezeru, nastala je po resnični predlogi. V resnici konec ni bil prav nič pravljíčen, kakor je v knjigi, kjer dobrota premaga zlo. Knjigo, ki jo je z ilustracijami mično opremil ilustrator iz Šešča Dušan Dobrilovič, so knjižnice, založbe, in šole zelo lepo sprejele. Ivan Sivec je delo ocenil kot eno najboljših slovenskih pravljíc. Učenci v Braslovcih so pripravili razstavo svojih ilustracij na pravljíčno temo.

Knjiga, ki je izšla v nakladi 2500 izvodov, je z ugodno ceno okrog 700 SLT dostopna tudi za tolarčke iz otroških praščikov.

Pravljíčarka ima na zalogi še veliko pravljíc in idej, ki iz nje kar žarijo: »Napisanih imam ogromno pravljíc, ki še vedno nastajajo. Tri knjige

pravljíc so v tisku, v otroške roke bodo prišle zagotovo že do božička. Snemajo tudi tri kasete z mojimi pravljícami. V zvezi z mojim pravljíčarstvom je tudi prireditev, z naslovom »Iskanje sedmih zlatih ključkov«, ki smo jo pripravili z RTC Rogla. To »Iskanje...« naj bi naslednje prispevalo k razvoju otroškega turizma, za katerega kažejo na Rogli veliko zanimanje.«

Lidija Artelj pripravlja in pripoveduje pravljice tudi po telefonu. Edina v Sloveniji piše horoskop za otroke, v Bohinju pa je skupaj z možem, ki ji vedno stoji ob strani, uredila hišo s pravljíčnimi sobicami. Njene pravljice je mogoče poslušati tudi po radiu na ARS programu...

Ker bi rada v otroke vlila ljubezen do Slovenije, se je odločila za izdelavo zvezkov s posebnimi slovenskimi »platnicami«.

Slovenska pravljíčarka, kakršna je Lidija Artelj, je za slovensko odraščajočo mladino resnično prava osvežitve. Mana z neba. Od nje in iz njenih pravljíc pa se lahko marsičesa naučijo tudi odrasli. Mogoče tega, da niso najpomembnejše učiteljske plače, temveč široko odprte otroške oči, sijoče zaradi lepote naših, slovenskih pravljíc.

Tekst in slike
Anci Solan

TRST: NA OBISKU PRI ŠPORTNI DRUŽINI ZAMEJSKIH SLOVENCEV

ZVEZDA TRŽAŠKE ATLETIKE

V družini zamejskih Slovencev Macchiut so ponosni na svoja otroke, ki hodita po stopinjah svojih za šport navdušenih staršev, hkrati pa sta jima starša v zibel položila še drugo ljubezen, ljubezen do slovenskega jezika, zgodovine in kulture.

Slovenska družina Macchiut živi v Trstu od leta 1976. Oče Marcello, nekdanji igralec Triestine in nogometni trener, je bil sicer rojen v Trstu, a kot potomec zamejskih Slovencev. Mati Neva Tavčer se je rodila v Dutovljah, kjer še vedno živijo njeni sorodniki. V mladih letih je bila članica znamenite lipiške jahalnice, kasneje pa se je posvetila vzgoji svojih otrok.

Margareto in Kristyana je povila leta 1973 in 1974. Po dveh letih se je družina iz Avberja pri Sežani preselila v Trst in čeprav so vsi postali italijanski državljani, so ohranili tudi slovensko državljanstvo. Otroka sta obiskovala slovensko šolo, v hiši vselej govorijo slovensko. Kristyan je v minuli sezoni igral nogomet v moštvo Jadran Lama iz Dekanov pri Koprju in namerava v Ljubljani študirati arhitekturo, Margaret pa si je izbrala drugačno pot. Ljubezen do športa je krhko deklico pripeljala na atletske steze.

Margaret Macchiut, za prijatelje Maggie, je brez dvoma zvezda tržaške atletike. Visoka je 1,60 metra, težka 50 kilogramov. Sedaj ima osemnajst let in kot njene vrstnice je plašna. Njena disciplina je 100 metrov z ovirami. Je gojenka slovenskega učiteljstva A. M. Slomšek v Trstu. Profesionalka je, članica atletskega kluba Sisport Fiat v Torinu, prej pa je nastopala v tržaškem klubu Edera.

S športom se je začela ukvarjati s šestimi leti, tedaj se je ob atletiki ukvarjala tudi z orodno telovadbo. Na sta-

dion jo je pripeljal oče, nogometni trener. Intenzivneje je začela trenirati pod vodstvom znanega tržaškega trenerja Ančija Lasiča in to najmanj štirikrat na teden tako, da ji je ob šolskih obveznostih zmanjkovalo prostega časa.

Odlíčnim dosežkom v teku na 100 metrov z ovirami je dodala dobre rezultate v teku na 100 metrov, v skoku v daljino in v višino pa tudi v šeststerboju je bila prva v deželi. Leta 1990 je v teku na 100 metrov z ovirami zmigala na krajevnem, regionalnem in državnem dijaškem prvenstvu in v tej kategoriji dosegla italijanski dijaški rekord. Tudi v naslednjem letu je bila trikrat prva, dvakrat na regionalnem šampionatu in na državnem prvenstvu v Beneventu. Letos se je uvrstila na drugo in tretje mesto na državnih prvenstvih v Veroni in

Genovi. V letih med 1984 in 1986, ko se je ukvarjala z orodno telovadbo, je bila dvakrat prva in petkrat druga.

V prostem času je Margaret dekletke kot vse druge. Poslušala glasbo, gre ven s prijateljicami, včasih zaide v kino in pogosto obiskuje disko-teke.

Včasih trenira na stezah ljubljanskega stadiona in tam ji pomaga trener Lisjak. Pred Margaret je lepa športna prihodnost.

Boljši trening v slovenskih klubih

Kristyan se je začel z nogometom ukvarjati s sedmimi leti. Tedaj se je vpisal v tržaško ekipo začetnikov Soncini in tam ostal dve leti. Za eno leto je prestopil v moštvo Ponziana, ki je bilo prvo na lestvici. Štiri leta je igral v ekipi Costalunga, leta 1988 pa ga je koprski trener Ivan Marjon povabil v NK Koper, kjer je v moštvo mladincev igral tri leta. V tem obdobju so koprski mladinci v domačem prvenstvu in na medna-

rodnih turnirjih dosegali velike uspehe. V nogometni sezoni 1991-1992 je Kristyan prestopil k prvotigaškemu moštvo Jadran Lama iz Dekanov.

Mnogi nogometaši iz nekdanje Jugoslavije želijo nastopati v velikih italijanskih in evropskih klubih. Kristyan pa se je odločil za slovenski klub, ki je ob koncu letošnjega prvenstva žal izpadel iz prve lige.

»Čeprav sem imel priložnost igrati v kakšnem tržaškem klubu, sem se odločil za Jadran Lamo. Razlog je preprost, v slovenskih klubih veliko več in bolje treniramo. Tudi šolanje nameravam nadaljevati v Sloveniji, v Ljubljani in tam bom tudi naprej treniral. Upam, da mi bodo trenerji, znanci mojega očeta, pomagali najti ustrezen klub,« pravi mladi Kristyan Macchiut.

Ponosen sem na svoja otroka

Margaretinih in Kristyanovih uspehov seveda ne bilo brez nesebične pomoči nju-

Margaret Macchiut – zvezda tržaške atletike

Kristyan, Neva in Marcello Macchiut

nih staršev, predvsem očeta. Od zgodnjega otroštva ju je usmerjal v športne aktivnosti, saj se je tudi sam aktivno ukvarjal z njim in igral v tržaških ekipah vse do svojega 49. leta. Zadnjih šest let je trener ekipe Costalunga Trieste, kjer dela z vsemi člani, od začetnikov do ligašev.

Že nekaj let ima tesne stike s slovenskimi trenerji in moštvi, pomaga jim pri organiziranju različnih nogometnih turnirjev in prijateljskih tekm z italijanskimi klubi.

»Že zdavnaj sem opazil, da v slovenskih nogometnih klubih resno delajo. Zatorej sem sina pripeljal v Koper. Odtod bo šel v Ljubljano. Lučo Petrič je moj dober prijatelj in upam, da nam bo pomagal. Z ženo sva na otroka zelo ponosna, pridna sta v šoli in uspešna v športu. Pripravljena sva precej vložiti v njuno šolanje in športni napredek,« pravi Marcello Macchiut.

Vukica Vlajič

RES JE...

da se je ljubljanski Dnevnik zelo obregnil ob knjigo Janeza Janše Premiki. Takole pišejo: »Ni bistveno, ali je vse to res, (lahko je do pike res)«. No ja, če že ni več važno, kaj je res in kaj ni...

da je odstopil generalni direktor RTV Slovenija dr. Janez Jerovšek. Glede na kakovost TV programa, mirno lahko rečemo, da to ni nič hudega, žalostno je le, da je odstopil zaradi politike in ne zaradi svojega vodenja te največje monopolne institucije v Sloveniji.

da se je predvolilni boj že začel. Tako je Slovenska ljudska stranka že objavila ime svojega kandidata za novega slovenskega predsednika. Tako dr. Stanko Buser, nekdanji zeleni, tokrat štarta kar na vrh.

da so v Zalcu ustanovili slovensko-švicarsko konfederacijo. To je zveza prijateljstva in sodelovanja Slovenije in Švice, ki namerava povezovati ljudi in institucije obeh dežel. Ustanovnega zbora se je udeležil tudi švicarski veleposlanik v Zagrebu Werner Maurer.

če bo glavno mesto slovensko - švicarske konfederacije, Zalec še ni zanesljivo.

da se je poslovil tudi dosedanja italijanski zunanji minister Gianni de Michelis. Novi mandat mu je dal odpoved.

Saj sem vedno vedel, da se Gianni nikakor ne more primerjati z našim Dimitrijem. Rupel si ne dovolji, da bi ga odstavil kakšen mandat, pač pa raje on odstavi predsednike vlade.

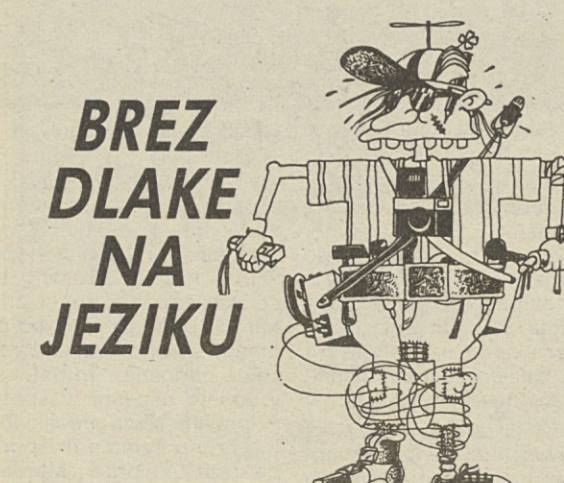
da nekdanji predsednik jugoslovanske vlade Ante Marković v svojih zapiskih, ki jih je po njegovih dokumentih in spominih zapisal znani zagrebški novinar, trdi, da je bil najboljši slovenski vohun v JLA admiral Stane Brovet. Očitno je med odletelimi politiki zelo popularno pisanje spominov.

da v Krškem zaenkrat še ne godejo kaj dosti proti nuklearki in jedrskim odpadkom, ki so v njihovem mestu. Sedaj je Ustavno sodišče Slovenije odkrilo, zakaj je tako. Nuklearna elektrarna naj bi samo letos plačala za uporabo stavbnega zemljišča kar 4 milijone dolarjev. Tako je občina Krško dobivala za uporabo stavbnega zemljišča kar petnajskrat več denarja, kot bi ga v primeru, če v Krškem ne bi bilo jedrske elektrarne.

da na kongresu Slovenske ljudske stranke ni bilo kaj dosti novega. Le Marjan Podobnik je pred svojim imenom izgubil v. d., saj sedaj ni več vršilec dolžnosti predsednika, pač pa predsednik stranke.

da so člani SLS ob svojem kongresu le storili tudi nekaj koristnega, saj so pokosili nekaj zelenic po Ljubljani.

da prenovitelji sedaj, ko so z novo vlado kolikor toliko zadovoljni, ne mirujejo. Naslednja točka je zamenjava ljubljanske mestne vlade.

SVOBODA 92

Bilo je velikih, svetlih, manj velikih in majhnih zmag, praznovanj in veselja, toda tokratno se je v resnici razlilo nad vso državo. Majhno državo, državo velikih skrbi in težav, vendar državo še večjih - ljudi.

Kakršnakoli bo cena, samo, da smo že enkrat sami in - svoji.

HUMORESKA VLJUDNOST NOVEGA SVETA

Ko se je moj prijatelj Fred vrnil iz Amerike, sem pri njem takoj opazil neke čudne navade. Z užitkom je pijuval. Kadar je bil slabe volje, je pljunil po vsakem drugem stavku. Z »dobro dan« je pozdravil samo ljudi, ki jih ni maral. Kadar sva se srečala na ulici, je že od daleč tako glasno zaklical »halo«, da je preplašil ljudi, psi pa so začeli lajati.

Nekega večera, ko mi je s čevlji zamazal najlepši namizni prt, si nisem mogel kaj, da ga ne bi oštel. »Človek, kaj ne poznaš nič več dostojnosti?« sem vprašal.

Fred je pljunil čez mojo glavo in rekel: »Seveda jo poznam. Toda ti pojmi so drugačni od prejšnjih. V Ameriki sem se naučil vljudnosti, ki je v meni vse postavila na glavo. Veš, da sem bil v Brooklynu urednik nekega časopisa. Nekega dne mi je Thomas Nebraska poslal nekakšno humoresko. Saj veš, Thomas Nebraska je najbolj priljubljen humorist. Za vsako humoresko dobi petsto dolarjev, pa naj bo še tako neumna. Prebral sem torej njegov rokopis. Uredniki dostikrat dobivajo neverjetne neumnosti, toda ta je nosila rekord. Takoj sem jo dal v kuverto in napisal:

»Velečeni gospod Nebraska! Z največjim zanimanjem sem prebral vašo humoresko Žulj poglavarja Siuksov, žal pa ni primerna za moj list. Vračam vam jo z največjim spoštovanjem. Vdani Fred Rebock.«

»Je bilo pismo vljudno?«

»Vidiš, Thomas Nebraska je menil, da ne. Ko sem naslednjega dne dobil pošto, je bil med njo zopet Žulj poglavarja Siuksov, žal pa ni primerna za moj list. Vračam vam jo z največjim spoštovanjem. Vdani Fred Rebock.«

»Je bilo pismo vljudno?«

»Seveda.«

»Vidiš, Thomas Nebraska je menil, da ne. Ko sem naslednjega dne dobil pošto, je bil med njo zopet Žulj poglavarja Siuksov in pripis: »Prosim, naučite se vljudnejšega tona. Th. Nebraska.«

Bil sem presenečen in takoj sem napisal: »Največjemu človeku stoletja! Okrasku vesoljstva! Ležeč na trebuhu kot najbednejši črv si vam drznem poslati te vrste. Blažene naj bodo črke, ki jih bodo brale vaše napoleonske oči. Oh, kako zavidam ščetki, ki vam sme vsako jutro čistiti čevlje! Zakaj mi niste poslali svojih nog, da bi jih poljubil? Če bi imel to srečo, da bi bil bolha, bi ob branju vaše božanske humoreske počil od smeha. Toda mar bi človeštvo razumelo vaše gigantsko delo? Bojim se, da ne. Zato sem prisiljen, da vam solznih oči vrnem rokopis. Naj vetrovi na vse strani raznesejo moj krik: prebral sem Žulj poglavarja Siuksov in zdaj lahko mirno umrem.«

Naslednjega jutra sem zopet dobil Žulj s pripisom: »Če me boste še naprej tako grobo žalili, bom prišel v redakcijo in vam razčesnil betico. Th. Nebraska.«

Tedaj me je zgrabila jeza in sem napisal: »Smrdljivi pavijan! Da ste stoprocentna buča, lahko ve vsakdo, ki prebere eno samo vrsto vašega trapastega dela. Ker vem, da se vas ne bom rešil, bom vašo traparijo vendarle objavil. Če pa mi boste še kdaj poslali kak rokopis, vas bom tožil. Robijo in kolero vam želi z odličnim nespoštovanjem F. R.«

»Naslednjega dne sem dobil razglednico: »Zakaj niste bili že od vsega začetka tako vljudni? Najprisrčnejši pozdrav Thomas Nebraska.«

Fred je končal svojo zgodbo. »Od takrat sem dobil povsem nove pojme o vljudnosti.« je rekel, vrgei na praprogo ogorak in stopil nanj, potem pa pljunil v levi kot sobe.

NI RES...

da je v Kočevski Reki, kar tam ni več JLA, kaj bolje. Krajani Kočevske Reke pravijo, da si to, kar so si v nedeljo, 11. junija, v tej vasi privoščili policaji, ki so nenapovedano izvedli pravi oboroženi desant na vas, ni dovolila niti nekdanja JLA.

da so naši ministri nekako brezkrvni. Da temu ni tako, je dokazal minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč, ki je pozval poslance na krvodajalsko akcijo, ker v bolnišnicah zmanjkuje krvi. Tako so poslanci skupaj z ministrom darovali okoli pet litrov krvi. Upamo lahko, da so se po krvodajalski akciji razprave v skupščini pomirile.

da bo odstopil predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar. Drži pa, da si tega kranjski liberalci in še nekatere stranke zelo želijo.

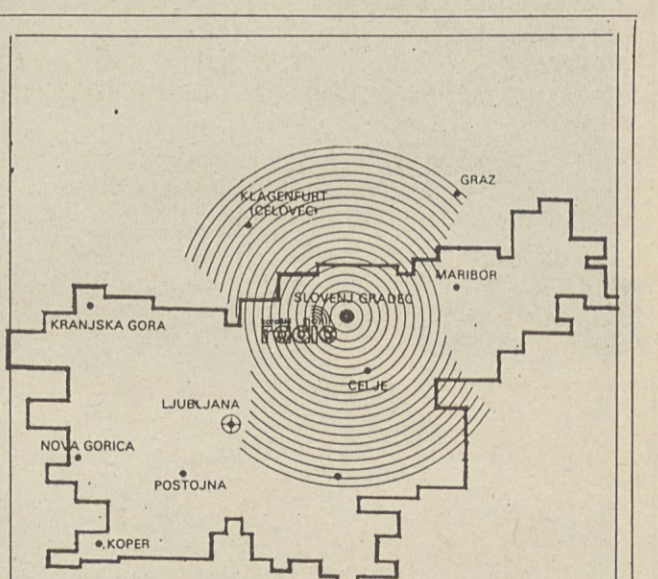
da imajo mladi, ki so zaključili osnovno šolo, lepe perspektive v bodočnosti. Tako samo v Ljubljani na srednjih šolah niso našli prostora za kar 600 učencev, ki so ostali na cestah. Prav zanimivo bi bilo povprašati, koliko hvaljenega šolskega ministra dr. Slavka Gabra, kaj je storil za te petnajstletnike.

da je Gradis v Sevnici zgradil most tako, kot je treba. Ko so v Sevnici predajali namenu novo armiranobetonsko brv čez Savo namenjeno peščem, je le-ta pod težo obiskovalcev začela bočno nihati, presenečeni gostje pa so z največjo hitrostjo stekli na varen savski breg.

da Slovenci ne znamo igrati košarke. Da jo znamo in niti ne slabo, dokazuje uvrstitev slovenske košarkaške reprezentance med osem najboljših moštvev v Evropi.

da je Maribor za pomoč Rusom poslal dve stotnjici v Kijev. Gre za člane opere, baleta, zbora in orkestra plus tehnika, kar znese eno vlakovno kompozicijo ali skoraj enako dragi projekt, kot je bil Pandurjev v Mehiko. Gospod Pajnik pravi, da ne gre toliko za kulturne dosežke, temveč bolj za vljudnost, da obiščejo domovino mariborskih opernih solistov...

da je francoski predsednik Mitterrand optimist. Bil je, a le do takrat, ko so njegov helikopter preluknjali strelji.

koroški radio slovenj gradec UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

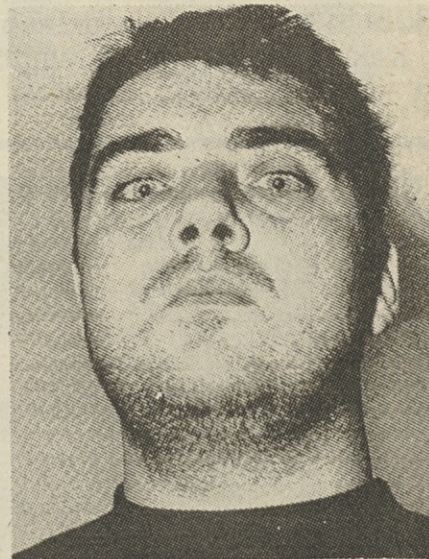

S.O.S. IZ POSTELJE

NA VPRAŠANJA BRALCEV ODGOVARJA SEKSOLOG AMATER ANTON KORITNIK

Gospod Koritnik, prosim vas, da mi daste nasvet. Star sem osemnajst let in sem pravkar končal srednjo šolo. Veste, jaz si ne morem dobiti punce, — čeprav sem lep in močan. Vsi moji sošolci se zdaj sprehajajo s svojimi puncami in hodijo na bazen, le jaz sem sam. Poskusil sem si že dobiti kakšno punco, a mi ni še nikdar uspelo. Kaj naj storim?

LEON

Dragi Leon,

preden začneva z nasvetom bi bilo najbolje, da razčistiva nekaj pomembnega: punce se ne dobi, ampak se spoznaš z njo. Verjetno si bil v svojih poskusih pri dobivanju punc preveč zagnan in se te je zaradi tega držalo malce smole. Kljub temu, da priznavam več različnih načinov pridobivanja deklet, je po moje še najboljši ta, da se lepo predstaviš in se poskušaš vsaj malo pogovoriti preden začneš pridobivati.

Sicer pa obstaja tudi takšno pridobivanje kot ga prakticiraš in to celo več vrst: pridobivanje na petdeset metrov prosti slog, pridobivanje na petdeset metrov metulček (narcisoida inačica), pridobivanje na sto metrov in pridobivanje na stodeset metrov ovire. Pri tretji varianti je zelo pomembno, kako hiter tekač si, saj ti sicer izvoljenka pobegne. Pri zadnji vrsti pridobivanja — ta je najtežja — obstaja več vrst ovir: mišičast zaročenec, jiu-jitsa in ulična razsvetljava. Ker pa ti že sicer iskreno polagam na srce, da prenehaš pridobivati dekleta, ker tu prave ljubezni ne bo, bom s teorijo pridobivanja prenehal, ti prasec.

Dragi Leon, v tvojem pismu me moti trditev, da ne moreš brez punce na bazen. Slišal sem že za lokale, kamor spuščajo samo v mešanih parih, slišal sem že tudi za nočne klube, kamor lahko moški vstopi le s spremljevalko, toda ta storija z bazenom se mi zdi malce sumljiva. Se morda norčuješ iz mene?

HOROSKOP

Oven 21. 3.—20. 4.

V prihodnjih dneh boste zelo aktivni, delo vas bo izčrpavalo zlasti v poklicu, kakega haska pa ne bo. Morda bi bilo najbolje, ko bi za svoj hobi skušali pridobiti partnerja in razmislili o dopustu. Srečne številke 7, 8, 11, 23, 24, 42.

Bik 21. 4.—20. 5.

S kritičnim očesom boste opazovali svojo okolico in odkrili boste stvari, ki so vam bile doslej prikrite, in se zabavali. Sicer bo nekaj denarnih težav in ob koncu tedna tudi neprijetno presenečenje. Srečne številke 3, 6, 14, 21, 29, 33.

Dvojčka 21. 5.—21. 6.

Še naprej se ukvarjajte s finančnimi zadevami, imeli boste precej uspeha. Mislite pri tem na prihodnost, da vam kasneje ne bo moglo nič spodleteti. Če načrtujete dopust, si privoščite miren kraj. Srečne številke 2, 4, 16, 33, 36, 42.

Rak 22. 6.—22. 7.

Redko pokazete toliko vneme kot jo boste v teh dneh. Dobro premislite, kaj si želite, potem pa to tudi uresničite. Ne pustite si vzeti poguma. Vse boste zmogli, če boste le hoteli. Pazite na zdravje. Srečne številke 5, 9, 11, 18, 23, 30.

Lev 23. 7.—23. 8.

Marsikaj, kar vas bo doletelo, ste pričakovali, zato se ne pustite presenetiti. Skušajte iz vsega potegniti kaj koristnega. Ob koncu tedna se vam bo ponudila priložnost, o kateri ne razmišljajte. Srečne številke 27, 29, 30, 39, 41, 44.

Devica 24. 8.—23. 9.

Prihaja mirnejše obdobje, ker ste se končno odločili za korak, ki bo spremenil vaše življenje in to zelo korenito. Uživate srečo, ne mislite pa, da je samoumevna, ker bi vas hitro postavila na trdna tla. Srečne številke 4, 9, 10, 13, 22, 34.

Tehtnica 24. 9.—23. 10.

Čas je primeren za poklicne spremembe. Ni treba menjati delovnega mesta, ampak le dobro pogledajte okrog sebe v bližnji okolici. Morda boste odkrili idealno priložnost. Previdnost v denarnih zadevah. Srečne številke 11, 15, 18, 29, 34, 35.

Škorpion 24. 10.—22. 11.

Vse se bo vrtele okrog ljubezni in partnerstva. Nerazumevanje in prepri bodo odpadli, prihajajo srečni dnevi, ki se jih lahko res veselite. V službi vam ni treba vsega obešati na veliki zvon, ne bo dobro. Srečne številke 1, 3, 4, 14, 22, 41.

Strelec 23. 11.—21. 12.

Nabiti ste z energijo in zdaj bi lahko uresničili že staro zamisel. Zanj boste pridobili tudi sodelavce in če boste uporabili še diplomacijo, vam ne more nič spodleteti. Veljalo bi poskusiti. Srečne številke 2, 5, 9, 25, 39, 43.

Kozorog 22. 12.—20. 1.

Dobro veste, kaj hočete. Svoj cilj boste dosegli, čeprav vam moči malo popuščajo. Razporedite si delo, da vam bo lažje. Če boste pridobili partnerja, ne bo nič narobe. Ne bodite lahkomišeln pri prehrani. Srečne številke 11, 14, 28, 29, 39, 44.

Vodnar 21. 1.—19. 2.

Radi bi napredovali. Ta želja je tako močna, da včasih izgubite občutek za to, kaj je mogoče narediti, kaj ne. Ne pričakujte preveč naenkrat in nemogoče od drugih. Pazite na zdravje, nevarnost okužbe. Srečne številke 13, 16, 19, 21, 23, 37.

Ribi 20. 2.—20. 3.

Vaša želja, da bi imeli več svobode in se sprostiti, je upravičena, a pustite to tudi partnerju. Na vidiku so večji izdatki, ki se vam bodo otepal. V soboto boste razčistili zelo pomembno stvar. Srečne številke 3, 4, 15, 17, 26, 40.

KAJ PRODAJAJO RUSI

POCENI RAKETE

Ameriško ministrstvo za energetiko, ki je med ostalim zadolženo tudi za proizvodnjo jedrskega orožja, je za 200 milijonov dolarjev kupilo ruske superprevodne magnetne.

To isto ministrstvo je najelo tudi ruski inštitut, ki bo za 90.000 dolarjev na leto opravljaj eksperimente z visokotemperaturno fuzijo na reaktorju Tokamak, ki je eden najboljših na svetu. Podoben raziskovalen program na univerzi Princetom stane letno 110 milijonov dolarjev.

So pa tudi zanimivejši trgovski posli. Tako je ameriška kompanija Gorup Vector, ki jo vodi bivši šef vojne

obveščevalne službe DIA Leonard H. Perroots, zainteresirana za nakup 150 ruskih raket.

Če bodo rakete dobili, nameravajo z njih odstraniti bojne glave, jih dodatno opremiti z elektroniko in prodati ameriški vojski. Ta bi jih lahko uporabila kot zelo preproste tarče za patriote. Zdi se, da se Rusi s tem strinjajo, saj je obrambno ministrstvo ta posel že odobrilo ter čakajo le še na Jelcinov podpis.

Naslednji predlog prihaja iz Rusije. »Aviation Week Space Technology« piše o njem pod naslovom »Menda ne mislijo resno«.

Rusi, ne preveč uradno, predlagajo odstranitev uni-

čevalnega razstreliva iz nekaterih svojih interkontinentalnih raket SS-18. To bi bilo še normalno. Nejevero in presenečenje pa je izvala ideja, da bi tako pridobljen prostor napolnili s hrano, zdravili, odejami in podobnimi materiali, ki so potrebni v primeru naravnih katastrof. V vsako raketo bi lahko spravili okrog sedem ton pomoči, ki bi prišla na cilj že okoli pol ure po izstrelitvi in se s padalom spustila tja, kjer pomoč nujno potrebujejo, a je teren nedostopen za letala in helikoptere.

Ni potrebno dodajati, da načrt predvideva, naj bi operacijo financirali Američani.

AIDS

NEVARNA TEORIJA O NEVARNI BOLEZNI

»Dajte mi virus AIDS in sam si ga bom vbrizgal«, je v amsterdamskem kulturnem centru »De Roede Hoed« zahteval ameriški mikrobiolog, ekspert za viruse in raziskovalec Peter Duesberg s kalifornijske univerze Berkley. Njegov edini pogoj je bil, da mora temu dejanju prisostvovati 20.000 zdravnikov, ki ga bodo potem tudi opazovali, »da ne bi potem moje preživetje opisovali kot slučajno«.

Seveda si 55-letni profesor virusa ni vbrizgal. V dvorani je bilo prisotnih samo 500 poslušalcev, zvečine zdravnikov in nosilcev virusa HIV. Nihče od njih se ni želel izpostaviti možnosti, da ga nizo-zemska pravica preganja zaradi »pomoči pri evtanaziji«.

Saj to, kar je Duesberg želel vnesti v svoje telo, tisoči znanstvenikov smatrajo za povzročitelja epidemije aidsa. Edino Duesberg in nekaj njegovih pristašev trdijo, da HIV ne privede avtomatsko do aidsa.

»Kdor ne uživa mamil niti zdravila ATZ (ki lahko zadrži pojavu aidsa), ne bo nikoli zbolel za aidsom« trdi profesor že leta. To mu zelo zamerijo skoraj vsi raziskovalci, ki se za razliko od njega že leta intenzivno ukvarjajo s to boleznijo. Duesbergu priznava-j, da resnično veliko ve o molekularni biologiji, vendar trdijo, da nima pojma o okužbah. Še več, nizozem-

ski strokovnjak Joep Langeje kalifornijskemu profesorju, ki trdi, »da varen seks nima popolnoma nobenega vpliva na širjenje aidsa«, v obraz dejal: »Gospod Duesberg, vi ste nori«.

Duesberg, ki je s svojimi krivoverskimi tezami javnost razburil že pred petimi leti, utemeljuje svoja stališča najprej v neznankah, ki so še ostale, četudi so za raziskave aidsa odšle že milijarde dolarjev. Zato strokovnjaki skrajda ne morejo argumentirano zavrniti njegovih trditev.

Njegova teorija temelji na štirih glavnih točkah. Ekstremno dolgo obdobje med infekcijo z virusom HIV in pojavom bolezni »je popolnoma nezdržljivo z življenjskim ciklusom virusa«, trdi Duesberg. Pogostejše pojavljanje aidsa pri homoseksualcih in narkomanih temelji na »nevarnem načinu življenja homoseksualcev« in

»vsakodnevnih stresnih situacijah narkomanov«. Otroci mater okuženih z virusom HIV umirajo zato, ker jih starši narkomani zapuščajo, hemofiliki pa ne umirajo zaradi transfuzije krvi okužene z virusom HIV, pač pa zaradi svojega s transfuzijami oslabiljenega imunskega sistema.

Britanski časopis New Scientist priznava »da o aidsu še vedno marsičesa ne vemo«, vendar trdi, da Duesbergova teorija ni samo znanstveno neosnovana, pač pa tudi izredno nevarna, ne samo zaradi mogočega širjenja okužbe, pač pa tudi zaradi možnega obnašanja družbe do skupin, za katere Duesberg posredno trdi, da so »same krive«, da zbolevalo za aidsom.

Vendar je znanstvenikom v zadnjih petih letih uspelo pobiti dve Duesbergovi trditvi. Metode raziskovanja so tako napredovale, da je ameriški raziskovalec Robert Gallo našel virus HIV pri skoraj vsakem obolelem za aidsom. A tudi trditev, da vnos virusa še ne pomeni začetka bolezni, je zanikana s študijo, ki je bila pred kratkim objavljena v časopisu »American Journal of Psychiatry«.

S 70 MAČKAMI

Prodajalna

KLINKER

STOPITE NA TRDNA TLA!

STOPITE NA KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE

- V tem mesecu 20% popusta za posamezne vrste klinker keramičnih ploščic.
- Velika izbira italijanske keramike za kopalnice in kuhinje.
- Ugodna ponudba sanitarne keramike.
- Celotna ponudba opečnih izdelkov.
- Nosilci in polnila.

PRODAJALNA KLINKER

Je odprta vsak dan od 7. do 18. ure in ob sobotah od 7. do 12. ure.

Informacije po telefonu: 063/33-421, faks: 063/31-808.

Ljubečna Čelje tel. 063/33-421

Nad pomanjkanjem družbe se Sabine Scheuermann (53) iz Daudenzella v Odenwaldu v Nemčiji res ne more pritoževati. V svoji kmečki hiši živi namreč s sedemdesetimi mačkami, tremi kozami in psom. Samo za živalsko hrano odšteje vsak mesec 2 tisoč mark, k temu pa je dodati še stroške za veterinarja, košarke in druge pripomočke, da bi se mačke počutile čim bolje.

VULKANIZACIJA in AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando PREVOLNIK
Teharje,
tel.: (063) 32-900

SVOBODNA
TV-15
MISEL

VISA
Preprosto na vrhu.

A BANKA

ABANKA D.D. LJUBLJANA

V svetu in pri nas uporablja VISA kartico že 280 milijonov ljudi. Z njo lahko plačujete na 9,5 milijonih mestih.

Na kateremkoli od 100.000 VISA avtomatov po svetu se boste 24 ur na dan lahko oskrbeli z manjšimi vsotami denarja, primerna pa je tudi za plačevanje velikih nakupov in storitev, pa tudi za drobna, vsakdanja plačila doma ali v tujini. Razpolagajte s svojim denarjem brez gotovine. Bodite na vrhu!

INFORMACIJE V VSEH POSLOVNIH ENOTAH ABANKE

ZGODBA O BEGUNKI, KI JE V ITALIJI POSTALA IGRALKA

ZVEZDA ROJENA POD SEMAFORJEM

Usode mladih deklet, ki pridejo v Italijo, da bi tam uresničile svoje sanje, so različne. Nekatere končajo v krepkih zvodnikov ali pa padejo pod vpliv kake kriminalne organizacije.

Pred štirimi leti je Poljakinja Barbara, mati trinajstletne Anješke in štirinajstletnega Dominika, dobila občutek, da mora spremeniti svoje življenje. Odpotovali so v Rim, kjer jih je sprva gostila češkoslovaška Cerkev, kasneje pa so se namestili v nekem hotelu v bližini postaje Termini. Ker so hotel zaprli, se je mala družinica znašla na cesti, kjer so se jim dogajale strašne stvari. Barbaro je posilil rojak – begunec, edinin človek, ki mu je zaupala.

Zanjo je bila to strašna izkušnja. Počasi jim je zaloga denarja pošla in zavihati so morali rokave: mati Barbara je začela čistiti stanovanja, Anješka in Dominik pa sta prala avtomobilske šipe. In prav tam, na križišču pod semaforjem je prišlo do srečanja, ki je njihova življenja popolnoma spremenilo. Nek moški je opazil Anješkino lepoto, jo ogovoril in ji dal svojo vizitko, češ naj ga v naslednjih dneh pokliče.

Ta moški pa ni bil nihče

drug kot filmski režiser Diego Febraro. Ko ga je poklical, ji je predlagal, naj se udeleži lepote natečaja Novi obraz, ki ga je organiziral v Zagorelu. Anješka je povabila sprejela – zmagala je v selekciji tujih deklet, v italijanski selekciji pa je zmagala Cristal iz Rima.

In tako se je mlada Poljakinja prebila v svet mode. Kar naenkrat se je nad njo zgrnila osamljenost, ki je prej ni poznala, saj je življenje v svetu mode trdo in neusmiljeno. Obvladala ni ničesar, ni se znala obleči, make-up ji je bil neznanka, tudi hoditi ni znala. Srečala je 21-letno

Mario Cristino Sebastiani, kastere umetniško ime je Cristal. Tudi ona je prišla v Zagorelo sama, konkurentke so ji nagajale, kjer so mogle. In tako sta se domače dekle iz dobre družine in begunka sprijateljili.

Pomagali sta si pri premagovanju začetniške treme, Cristal je Anješko naučila pravilne italijanščine, okusnega oblačenja, graciozne hoje, v zameno pa je dobila ogromno zvestega prijateljstva.

Ko je Anješka zaslužila denar, se je z materjo in bratom preselila v boljše stanovanje, mati je dobila zaposlitev v domu upokoencev, brat pa v neki tovarni. Nekaj mesecev kasneje je dobila povabilo režiserja Febbare, da bi zaigrala v njegovem filmu. Povabilo je sprejela in zaigrala je ob znani italijanski igralki Monici Guerritore, ki si ni pomišljala sprejeti svoje vloge, čeprav je vedela, da je film za Anješko prvenec. Ze po prvih kadrih na snemanju je bilo vsem jasno, da se z Anješko niso zmotili. Pa ne le zaradi njene lepote, pač pa tudi talenta.

Za Anješko sta sedaj na prvem mestu film in kariera. Včasih si zaželi imeti ob sebi nekoga, ki bi jo imel rad in bi zanjo skrbel, toda ob vseh pogodbah, ki jih je podpisala, se nima časa zaljubiti. Med novimi filmskimi prijatelji se počuti lepo, rada ima Rim.

Vukica Vlajić

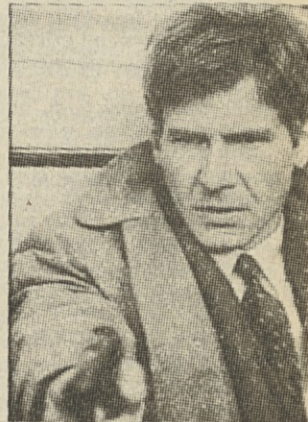
V OBLEKI SE NE DA SEDETI

Liz Taylor (60) si je za neko gala prireditev dala sešiti obleko iz srebrnih čipk s prvimi srebrnimi vlakni, vredno 10 tisoč mark. Toda obleka je imela to slabo lastnost, da se, kot je rekla njena lastnica, zaradi trdote ni mogla uvesti in je morala ves večer stati. Povrhu so srebrne niti strašno dražile kožo. Obleke ne bo več dala nase. Tako je pač, če imaš denar – omisliš si lahko tudi kaj takega.

ŽALOSTNI BALDWIN

Ker je Alec Baldwin odklonil vlogo v filmu Patriot Games, nadaljevanju Lova na Rdeči oktober, ga je v naslovni vlogi zamenjal Harrison Ford in za lik Ryana pokasiral devet milijonov dolarjev. Ta je šele prvi od treh načrtovanih filmov in Baldwinu je sedaj gotovo krepko žal.

V NAROČJU MELA GIBSONA

V filmu Smrtonosno orožje 2 ni mogoče spregledati atraktivne plavalaske, s katero je Mel Gibson prepričljivo odigral ljubezenske scene. Gre za angleško igralko Patsy Kensit, ki je pred kamere prvokrat stopila s štirimi leti v filmu Veliki Gatsby, s šestimi je delala z Georgom Cukoro, s šestnajstim pa je postala članica Royal Shakespeare Company. S sedemnajstim je sprejela vlogo v Popolnih začetnikih, potlej pa je prišla ponudba Mela Gibsona.

Danes ima Patsy Kensit enainvajset let, sijajno izgleda in izbira vloge po svoji želji.

Kot pomivalka vetrobranov

VELIKO SLAVJE V HOLLYWOODU

2000 NADALJEVANJ SANTA BARBARE

V Hollywoodu so z velikim in razsipnim slavljem praznovali 2000. nadaljevanje maratonske televizijske serije Santa Barbara, ki je na televizijskih ekranih nepretrgoma že osem let in ki ima med občinstvom kljub svoji osladnosti izredno veliko število privrženec. Limonada je deležna ostrih kritik, a gledalci so ji še vedno zvesti tako, da predstavlja prototip komercialno-zabavnega programa. Lahko se zgodi, da bo še prihodnje desetletje na sporedu.

Santo Barbaro, katere prvo emisijo so predvajali leta 1984, sta si zamislila zakonca Bridget in Jerome Dobson in se kmalu zavedla uspeha. Za razliko od Dinastije ali Dalasa to nanizanko predvajajo v popoldanskih urah in jo snemajo z bistveno manjšimi sredstvi, za eno epizodo potrošijo okoli sto tisoč dolarjev, gleda pa jo tudi drugo občinstvo.

Ljudje jo gledajo bolj mimogrede, med pospravljanjem, kuhanjem, zato producenti gledalcev ne želijo do nepotrebnem utrujati s podrobnostmi in spretno dopolnjujejo sliko in zvok. Nadaljevanke delajo po temeljiti psihološki analizi trga in želijo izdelek, ki je prvenstveno plod teh raziskav in manj umetniških ambicij.

Skelet zgodbe sestavljajo

štiri družine s svojimi člani, ki se med seboj zapletajo v slojevite in nepredvidljive odnose. Capwelli so premožni in znajo spretno izkoriščati staro in novo bogastvo, Lockridgi gradijo svojo podobo na tradiciji aristokrat-

ske preteklosti, navad in kulture, Perkinsovi se zavzemajo za tipične vrednote ameriškega srednjega sloja, Andradesovi pa so po rodu Mehličani in sanjajo veliki ameriški sen. Morebiti celo do 3000. oddaje.

ŠAMPION V KARATEJU

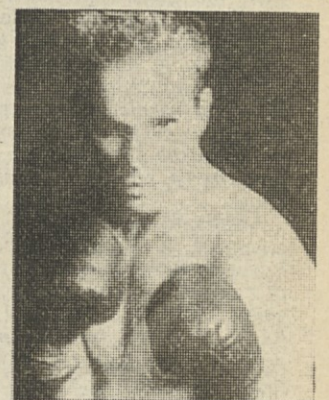

Mojster borilnih veščin, danes popularni filmski zvezdnik Chuck Norris, se je s karatejem začel ukvarjati z devetnajstim leti, ko je bil pri vojaki v Južni Koreji.

Sestkratni šampion je potlej odprl šolo borilnih veščin v Kaliforniji, med njegovimi učenci je bil tudi Steve McQueen, ki mu je svetoval, naj stopi pred filmske kamere. Zaslovel je z znamenito zaključno borbo v filmu Bruce Leeja Na zmajevi poti.

MED BOKSARJE

Mladi ameriški igralec James Marshall, ki ga poznamo iz filma Twin Peaks, je sklenil oditi v boksarski ring. Seveda samo v filmu Gladiatorji ceste režiserja Rowdyja Herringtona, v katerem upodablja lik Rileyja, študenta iz premožne družine, ki ga je premamila temna plat Chicaga.

PETROL
z vami na poti

GOLJUFIJA V FIRENCAH: 18 MILIJONOV LIR ZA ENO NOČ

» LJUBEZEN« PO LAŽNEM KATALOGU

V svetu biznisa je vse mogoče, očitno ni več nobenih moralnih preprek. Ne mine dan, da kakšen časopis ali agencija ne bi ponujala tistim, ki si to lahko privoščijo, nenavadna uživanja. V zadnjih letih so v Italiji odkrili številne hiše z rdečimi lučmi in zaprli njihove lastnike, ki so izkoriščali dekleta in jih sili v prostitucijo. A neka agencija v Firencah, ki je nudila »ljubezen« po lažnem katalogu, je prekosila vse dosedanje primere. Za eno noč naj bi klient odšel celo od 18 milijonov lir.

Ponujala je katalog, iz katerega naj bi si stranka izbrala željeni užitek. V resnici so obstajale le fotografije lepih deklet, celo vrhunskih modelov, ki so bile izrezane iz različnih časopisov. Ljubezensko srečanje je bilo kot kisl grozdje. Delavke agencije so se vselej enako opravičevale: »Željeno dekletje je zasedeno!« Klient se je po nekaj tednih moral sprizniti z dejstvi, če bi se razjezil, bi ga pričeli izsiljevati.

Goljufiji z lažnim seksom so policisti končno le prišli na sled. Aretirali so lastnico agencije, 53-letno Mario Grazio Piropan, ki jo bremenijo prevare, prostitucije, izsiljevanja in okoriščanja, ob njej pa sta se za zapahi znašla tudi njena hčerka Aleksandra Sorbi in njen zaročenec Giovanni Diana.

Oglasna agencija Joy International je prefrigano

funkcionirala. Na telefonsko številko v Firencah so se javljali voditelji podjetij, uslužbenci, profesorji, novinarji iz Italije in tujine. Na policiji pravijo, da je na stotine oseb porabilo celo do 18 milijonov lir za željno magično noč. Ni šlo samo za moške. V lažnem katalogu ni manjkalo homoseksualnih ponudb in drugih posebnih iger. Vendar, le na papirju.

Moškemu, ki je želel navezati stik, so telefonistke s toplim in vznemirljivim glasom povedale, da mora najprej vplačati 600 tisoč lir.

Potlej na dom dobi fotografije najlepših deklet s cenikom. Dekleta so bila razporejena po lepoti in tudi po geografskih cenah na pet različnih seznamov.

Kliet je potlej izbral dekletje, vplačal določeno vsoto in čakal tedne in tedne na izpolnitev svojih ljubezenskih sanj.

Maria Grazia Piropan, lastnica agencije Joy International v Firencah

Do tedaj, ko je pred odhodom v Firence nenadoma dobil telefonsko sporočilo: »Žal nam je, gospodična, ki ste jo naročili za vikend, je

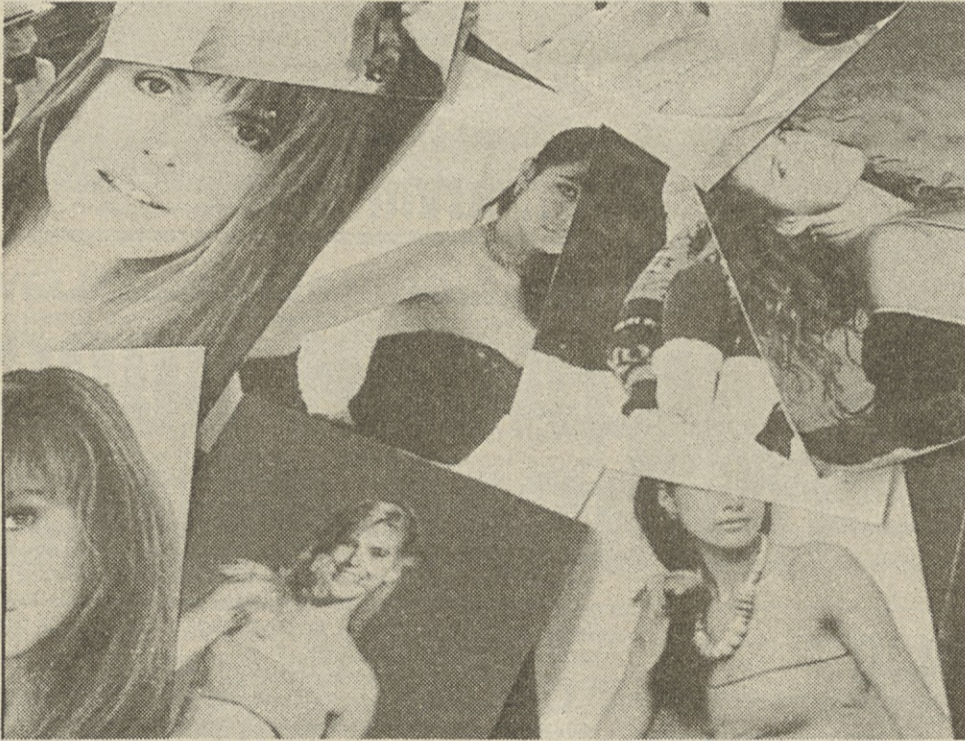
nenadoma odpotovala. V zameno vam lahko ponudimo drugo dekletje iz kataloga, vendar po višji ceni.«

Mnogi so najprej onemeli, potem pa predlog sprejeli in upali do naslednjega tedna. Niso vedeli, da čakajo zaman. Po nekaj dneh je prišel drugi telefonski klic z drugimi opravičili in novimi ponudbami, cene so se vrtoglavo dvignile.

Če je kak »srečnež« le dočkal svoj zmenek, se je prikazala kakšna nemarna in priletna prostitutka ali razočarana gospodinja, ki je iskala čustvena vzburjenja. Stranka je bila besna, a izhoda ni bilo. V agenciji so se zavarovali z anonimnim telefonskim klicem ženi grešnega moža.

Policaji so vdrl v hišo preko strehe in balkonov. V notranjosti je bilo vse normalno. Skozi prikriti vhod so se prebili so »srca« agencije in v neki majhni sobi pod skrivno našli v gotovini 300 milijonov lir. V vogalu pa so telefonistke svojim žrtvam obljubljale še zadnja neverjetna srečanja.

Vukica Vljajić

AGENTI FBI PREIZKUJEJO UMOR SODNIKA FALCONEJA SLINA ODKRIVA MORILCE

Da je kajenje nevarno, bi se lahko prepričali tudi atentatorji, ki so v spektakularnem atentatu na Siciliji ubili sodnika Giovannija Falconeja. Posebni agenti ameriškega zveznega preiskovalnega urada, FBI, poizkušajo iz ostankov slin na cigaretnih ogorkih, ki so jih našli nedaleč od mesta atentata, izdvojili DNA s tipičnimi genetskimi značilnostmi tistih, ki so te cigarete kadili.

Preiskovalci so prepričani, da so te ogorke odvrgli atentatorji, ki so čakali na kolono blindiranih vozil, v katerih je bil znani bореc proti mafiji sodnik Falcone. Prepričani so tudi, da so prav s tega mesta z daljinsko komando aktivirali eksploziv, ki je bil postavljen v odvodni kanal pod avtocesto. V tako nastala-

lem kraterju, ki je bil globok in širok kar nekaj metrov, se je raztreščil na kosce blindirani avtomobil s sodnikom, avto pred njim, v katerem so bili njegovi varnostniki, pa je vrglo 100 metrov daleč na polje.

V atentatu so umrli sodnik Falcone, generalni direktor kazenske uprave pravosod-

nega ministrstva, glavni kandidat za vodjo novega nacionalnega oddelka za boj proti mafiji, njegova žena Francesca Morvillo, tudi sodnica, in trije policisti, junji varnostniki.

Osumljeni za organizacijo atentata niso samo člani mafijske družine Madonia, čeprav se je zločin zgodil na njihovem področju, pač pa tudi glavni vodje mafijske koordinacije: voditelj korleonškega klana Toto Riina in Bernardo Provenzano, vodja kataneškega klana Nitto Santapaola (katerega sumijo, da je organiziral umor pr-

vega visokega komisarja za borbo proti mafiji generala Carla Alberta Dalla Chiese), njegov namestnik Pulvirenti in trapanški Boss Minore, ki ga sumijo, da je organiziral umor sodnika Ciccio Montalta.

Vseh pet policija že leta brez uspeha išče, vsi so obsojeni na večkratno dosmrtno ječo, vendar jih država ne more najti. Oni pa še naprej vodijo mafijo. Z umorom Falconeja so hoteli jasno pokazati, kdo vlada na Siciliji in prestrašiti ostale sodnike, ki bi jim lahko vsaj deloma tako škodili, kot jim je Falcone.

STRAHOVITO ODKRITJE AMNESTY INTERNATIONAL NA KITAJSKEM PREPRODAJA ČLOVEŠKIH ORGANOV

Kitajska s pomočjo svoje državne agencije že vrsto let po vsem svetu preko Hong Konga prodaja »rezervne dele človeških teles« ustreljenih zločincev. Na smrt obsojene, teh je letno okoli dva tisoč, ubijajo v bližini bolnišnice, kjer trupla nemudoma obdelajo in človeške organe prodajajo za trdne devize.

Kitajska državna trgovinska agencija plačuje za del človeškega telesa v povprečju okoli dva tisoč dolarjev, prodajna cena v Hong Kongu pa je že blizu deset tisoč dolarjev. Samo v prvih štirih letošnjih mesecih so v Hong Kongu presadili dvesto jeter iz Kitajske.

Dunajski dnevnik Der Standard z Daljnega vzhoda navaja pričevanje znanega hongonskega specialista, kirurga Sen Tschija, ki je osebo že letos presadil dvajset jeter iz istega vira. Meni, da mu je pomembno predvsem življenje njegovih bolnikov in da tako in tako gre za organe ustreljenih razbojnikov, morilcev, nasilnežev in lopovov.

Vsa stvar je prišla na dan v uradnem poročilu britan-

skih oblasti zdavstvenim institucijam Evropske skupnosti v Bruxellesu. Potrdil jo je tudi avstrijski zdravstveni minister Michael Auserwinkler, ki je poudaril, da organe prodajajo le v Veliki Britaniji in v Francijo, medtem ko v Avstriji presajajo izključno organe Europlante z Nizozemske, ki s Kitajsko nimajo nobene zveze.

Predstavniki organizacije Amnesty International sumijo, da Kitajci na podoben način izkoriščajo organe odstranjenih političnih obsojencev. Bojijo se, da je na Kitajskem število smrtnih kazni odvisno od povpraševanja na trgu, tega sicer ni mogoče dokazati, a dejstvo je, da kirurgi potrebujejo vedno nove in sveže organe.

JAPONCE NAPADAJO

Na Japonskem se vse bolj širijo govornice o nasilju nad japonskimi državljani v tujini, strašne novice pa potrjujejo rastoče prepričanje, da prebivalec te države postane žrtev morilcev, ugrabiteljev, tatov in teroristov takoj, ko stopi na tuja tla.

Ta sporočila so voda na mlin skeptikov, ki zagovarjajo mnenje, naj nihče ne zaluča domačih otokov, če to ni ravno nujno potrebno. Japonska podjetja sedaj sprejemajo veliko manj prošenj za delo v tujini, pa tudi počitnikovalci so se začeli izogibati področij, ki veljajo za nevarna.

Statistika kaže, da je bilo leta 1988 oropanih kakšnih pet tisoč Japoncev, dve leti kasneje pa se je to število dvignilo na 6340. Vzrok teh napadov naj bi bilo prepričanje, da so Japonci bogati in naivni, saj prihajajo iz dežele z razmeroma nizko stopnjo nasilja.

Direktorji podružnic japonskih podjetij v tujini živijo v stalnem strahu pred ugra-

bitvijo. Ugrabitelji namreč menijo, da japonski mednarodni koncerni niso samo bogati, ampak tudi pripravljani plačati ogromne odkupnine, zato od njih zahtevajo tudi do sto milijonov jenov ali okoli 800.000 dolarjev. Organizacija japonskih podjetij v tujini je zato začela svoje člane opozarjati, naj bolj skrbijo za varnost svojih uslužbencev v tujini. Nekatera podjetja imajo sedaj oddelke, ki se posvečajo izključno varnostnim programom.

Direktorji podružnic v tujini obiskujejo samoobrambene tečaje in so celo začeli nositi neprebojne jopiče. Specializirane trgovine poročajo, da japonska podjetja kupujejo na ducate teh jopičev.

VDOR V KOKAINSKO MAFIJO

Ekvadorski policijski specialci so zastražili hišo Jorga Reyesa Torresa, enega od voditeljev skupine tihotapcev imenovane Trije kralji. V eni velikih akcij so uspeli zajeti Reyesa, nekoliko tsebnih sodelavcev, njegovo ženo in še okoli šestdeset pripadnikov te kokainske bande.

NAGRADE ZA ZVESTOBO**NAGRADE ZA PRIJATELJE****NOVA DOBA**

VELIKA NAGRADNA IGRA ZA NAŠE STARE IN NOVE NAROČNIKE

Velika nagradna igra NOVE DOBE, v kateri lahko sodelujete vsi, ki ste se že naročili ali se še boste naročili na naš časopis. Pri žrebu bomo upoštevali vse naše stare in nove naročnike, ki imajo plačano naročnino za najmanj tri mesece.

1. nagrada – TV sprejemnik
  2. nagrada – Videorecorder
  3. nagrada – Glasbeni stolp
  4. nagrada – 10 dnevni paket za 1 osebo v Rogaški
- In 10 tolažilnih nagrad.

Preverite, če ste že naš naročnik!

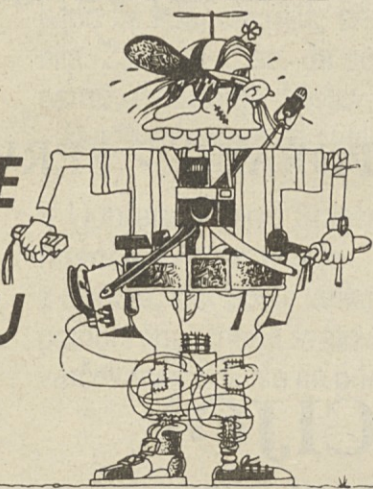
ŽREBANJE BO 25. JULIJA 1992

1/2 KG ZLATA ZA POL LETA ZAUPANJA

IN LAPTOP VEDA 386 SX

in brezplačni mali oglas v 2X vrednosti vplačane naročnine dobi izžrebani naročnik, ki vplača polletno naročnino, ki znaša 1.920 SLT.

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

NOVA DOBA**NAROČILNICA**

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____

podpis naročnika

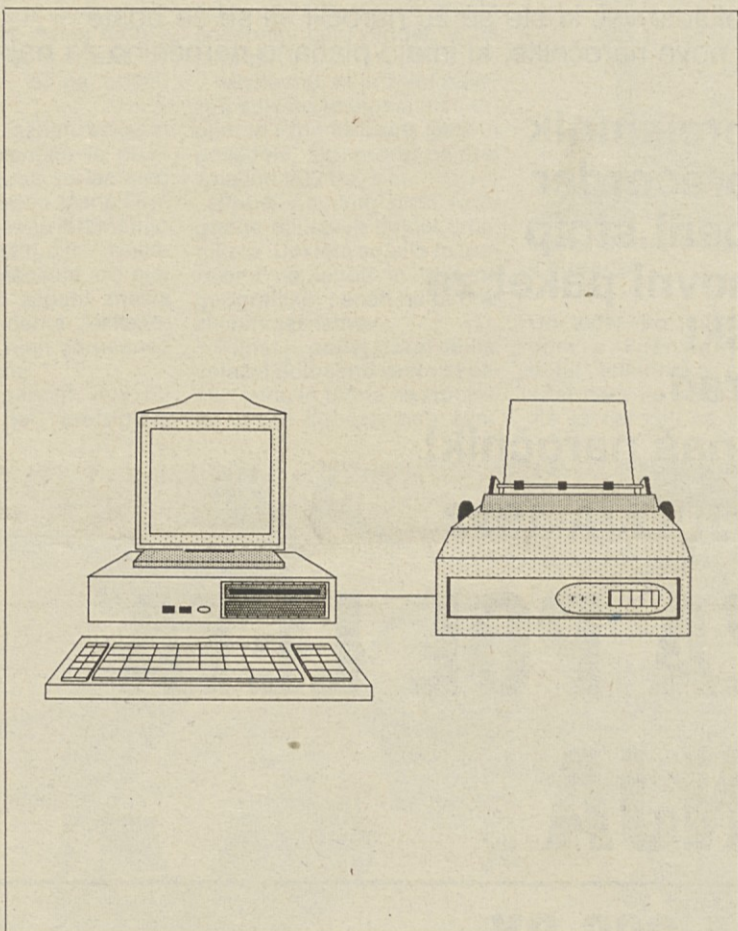

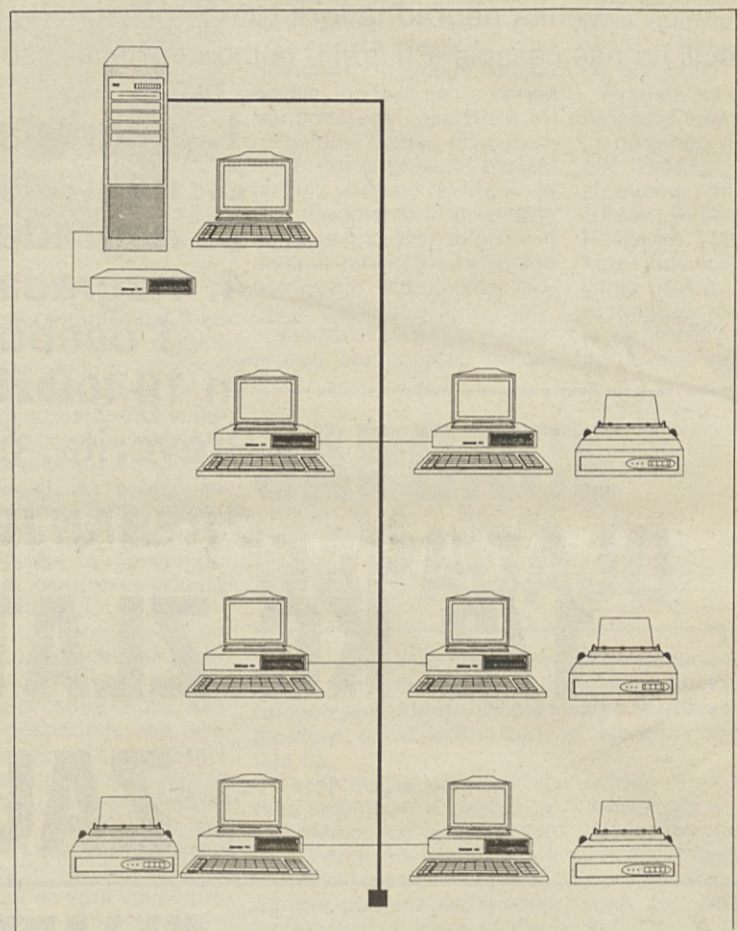
VODENJE POSLOVANJA PODJETJA

S
SODOBNO RAČUNALNIŠKO STROJNO IN PROGRAMSKO OPREMO
STORITEV NA KLJUČ

MANJŠE PODJETJE:

VEČJE PODJETJE:

VODENJE:

FINANČNO POSLOVANJE - KOMERCIALA - MATERIALNO POSLOVANJE
STROŠKOVNO POSLOVANJE - TEHNOLOGIJA IN PROIZVODNJA

HITRA DOBAVA - INSTALACIJA - UVAJANJE V UPORABO - SERVIS

LEASING PRODAJA

VABLJENI NA PREZENTACIJO!

INFORMACIJE:

SPEKTRA d.o.o., Tovarniška 35, 63000 Celje - Tel. (063) 38-711, 38-656, Fax. (063) 38-493
Prodajalna mikroračunalniške opreme: veleblagovnica TEKO, Tel. (063) 441-548

Ali je mogoče?

V MESECU JULIJU

KAVNI MLINČEK GORENJE	1.999,00
MULTIPRAKTIC GORENJE	11.462,00
LİKALNIK ELMA LA 21	2.246,00
BARVNI TV SPREJEMNIK NIMBUS GORENJE	59.400,00
ŽARNICE PHILIPS 60-100 W	86,00
OLJNI GORILCI LIBELA	52.876,00
CEMENT ANHOVO VREČA	392,00
PROGRAMATOR TIMER ISKRA	1.499,00
IZOLIRNI TRAK (3 kom)	135,00
VBODNA ŽAGA BLACK&DECKER	8.080,00
ODSTRANJEVALEC BARVE BLACK&DECKER	5.954,00

GOTOVINSKI POPUSTI

IZDELKI JUB DOMŽALE, LESNI PREMAZI HELIOS, ROČNO ORODJE ISKRA BLACK&DECKER	20% popust
STAVBNO POHIŠTVO LIP SLOV. KONJICE, Elektroinstalacijski material Lendava, KOTLI TVT, KERAMIČNE PLOŠČICE GORENJE	10% popust

ZA VSAK GOTOVINSKI NAKUP V VREDNOSTI NAD 6.000 SLT IN KUPCEM, KI PLAČAJO PO PREDRAČUNU IN PREDLOŽIJO 5. IZVOD VIRMANA ODOBRAVAMO ŠE 10% POPUST!

VSE BLAGO PA JĘ SEVEDA MOŽNO KUPITI TUDI NA POTROŠNIŠKO POSOJILLO ALI NA ČEKE POD IZREDNO UGODNIMI POGOJI !!!

Je mogoče!

KOVINOTEHNA

TRGOVINE ZA VSAKOGAR

ZA NAKUP SE PRIPOROČA TRGOVSKO PODJETJE KVIK MARIBOR GOSPOSVETSKA 8-10 MARIBOR, DVE VELEBLAGOVNICI, DVE BLAGOVNICI IN 36 PRODAJALN.

mi pa kupujemo v trgovinah
KUIR

SHOPPING. SHOPPING IN

KUIR

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje d. d., Celje

PO NASVET NA PRAVO MESTO

V banki poznamo več oblik varčevanja, ki pa jih je težko razložiti na bančnem okencu, kjer nas in vas ločuje steklena pregrada. Vrsta čakajočih za vami vas je verjetno že kdaj odvrnila, da bi si pridobili dodatna pojasnila. Zavedamo se, da so objave preko medijev suhoparno naštevaje dejstev, ki brez konkretnih izračunov v številkah ne povedo veliko.

V Ljubljanski banki Splošni banki Celje vam ponujamo finančno svetovanje na področju poslovanja z občani, kjer boste lahko sproščeno in brez zadreg ob pomoči finančnega svetovalca spoznali oblike in načine varčevanja, ki jih še ne poznate ali pa ste zanje le slišali.

Vabimo vas, da se zglasite v enoti Celjske mestne hranilnice, Celje, Titov trg 6 v 1. nadstropju, vsak delavnik od 7.30 do 14.00 ure.

Kupujte boljše kot sosed!
TRGOVSKO PODJETJE
POTROŠNIK

BOGATA PONUDBA!
NIŽJE REKLAMNE CENE!

- sveže juneče meso
- sveže svinjsko meso do 30% ceneje
- vino smederevka 49.90 SIT
- olje 1/1 - sončnično 109.80 SIT
- kozarci za vlaganje 30.90 SIT
- pralni prašek PERSIL 720.00 SIT

UGODNO PRODAJA NA 2 ČEKA

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE
AVTOTEHNIKA CELJE d.o.o.

Bežigrajska ul. 13
63000 CELJE

PREUREDILI SMO NAŠO POSLOVALNICO IDEA NA TRGU OKTOBRSE REVOLUCIJE

NUDIMO VAM:
PAPIRNO GALANTERIJO
PISARNIŠKI MATERIAL
ŠOLSKE POTREBŠČINE
STEKLO, KERAMIKO
USNJENO GALANTERIJO ITD

**ODPRTA BO V PRVIH DNEH MESECA JULIJA
OBIŠČITE NAS, NE BO VAM ŽAL!**

Informacije: telefon. št. 26-037.

Vaš nakup v AVTOTEHNIKI, v vašo in njihovo zadovoljstvo!

NOVA DIMENZIJA V PROFESIONALNEM RAČUNALNIŠTVU

VEDA

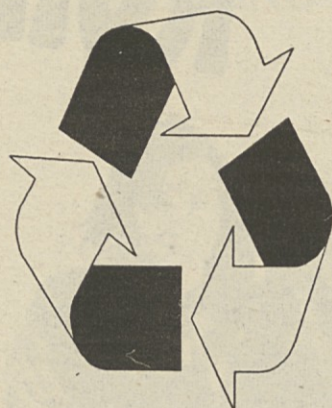
AREAL

VEDA

AREAL

VEDA

◆ Zanesljiv in izmenljiv trdi disk

Visoka tehnologija našega ameriškega partnerja ter naše znanje in izkušnje, dajejo kontrolirano varnost vašim računalniškim podatkom.

Trdi diski so najbolj drag in kritičen element vsakega računalnika. V kolikor se pokvari ali pa je dostopen nepoklicanemu uporabniku, lahko nastane na uporabnikovih podatkih, spravljanih v takšnem disku nepopravljiva škoda, oz. ti podatki lahko pridejo v neprave roke. Do okvare pride v večini slučajev zaradi kratke življenjske dobe večine starejših in tudi novejših diskov. V zadnjem času pa so te okvare še zlasti pogoste na prenosnih računalnikih, ki se močno uveljavljajo, saj so le ti izpostavljeni stalnim tresljajem in sunkom, kar je lahko fatalno za vgrajeni disk in v njem spravljene podatke.

Podjetje VEDA je na sejmu CEBIT 92 v HANOVURU, predstavila rešitev, ki močno zmanjšuje zgornjo problematiko. Gre za vgradnjo izmenljivega trdega diska, ki zdrži dokaj hude mehanske obremenitve in ki ima veliko kapaciteto, dolgo življenjsko dobo ter zelo malo porabo (le 1.5 W). Ker je disk lahko tudi izmenljiv je tudi v varnostnem pogledu izredna pridobitev, saj ga uporabnik po prenehanju dela z računalnikom enostavno potegne iz računalnika ter ga spravi v trezor.

Opisane lastnosti in prezentacija te rešitve, na CEBITU je botrovala temu, da se je med drugimi za tak računalnik odločila tudi nemška finančna policija.

Podjetje VEDA iz Ljubljane vabi vse, ki jim je varnost podatkov najpomembnejša, kakor tudi proizvajalce računalniških sistemov, na demonstracijo. Zaradi lažjega planiranja terminov, VEDA prosi, da eventualni obisk najavite po telefonu oz. po FAKSU.

NOV TRDI 2,5" DISK

**ZA STARE IN VSE
NOVE TIPE
RAČUNALNIKOV**

◆ Komercialno zanimivo

Nov izdelek je zanimiv za končnega uporabnika, ki mu stari trdi diski grenijo življenje, kakor tudi za proizvajalca novih sistemov.

Trdi diski so tudi najdražja komponenta vsakega računalnika. Z rešitvijo, ki vam jo ponujata tako ameriški AREAL kot slovenska VEDA, ki se dogovarja za postavitve tovarne teh diskov v Sloveniji za celotno evropsko tržišče, se cena tega novega tehnološkega čudeža bistveno ne razlikuje od cene po kapaciteti podobnih diskov. To je še zlasti pomemben faktor, saj je ta disk primeren tudi za zamenjavo v starih računalnikih, ki jim z obstoječimi diski poteka življenjska doba. Novi izmenljivi disk, ima tudi to prednost, da jih je lahko več na enem sistemu. To pomeni večji izkoristek enega računalniškega sistema in s tem znižanje stroškov nabave večih sistemov. Vsak uporabnik je odgovoren le za svoj disk, in ni več izgovorov, da je nekdo tretji uničil podatke.

IDEALNO ZA:

- BANKE
- PODJETJA
- TRGOVINO
- ZDRAVSTVO
- POLICIJO
- VOJSKO in

za vse tiste, ki so jim podatki več vredni od najboljšega računalnika.

TEHNIČNI PODATKI ZA 2,5" TRDI DISK:

- 1 60, 80, in 120 MB, dobava takoj
- 2 180, 240 in 300 MB, konec 1992
- 3 Povprečni pristopni čas pod 19ms
- 4 Odpornost na udarce do 130 G !!!

- 5 Disk je lahko izmenljiv ali stalen, vmesnik je AT-BUS, dolga življenjska doba je povečana tudi zaradi nizkih obratov diska in je nad 100.000h

INFORMACIJE:

VEDA d.o.o. Ljubljana
Brnčičeva ul. 31/ I
Obvoznica za Maribor, prvi semafor
pred Črnučami desno,
(v stavbi UNIS TOS)

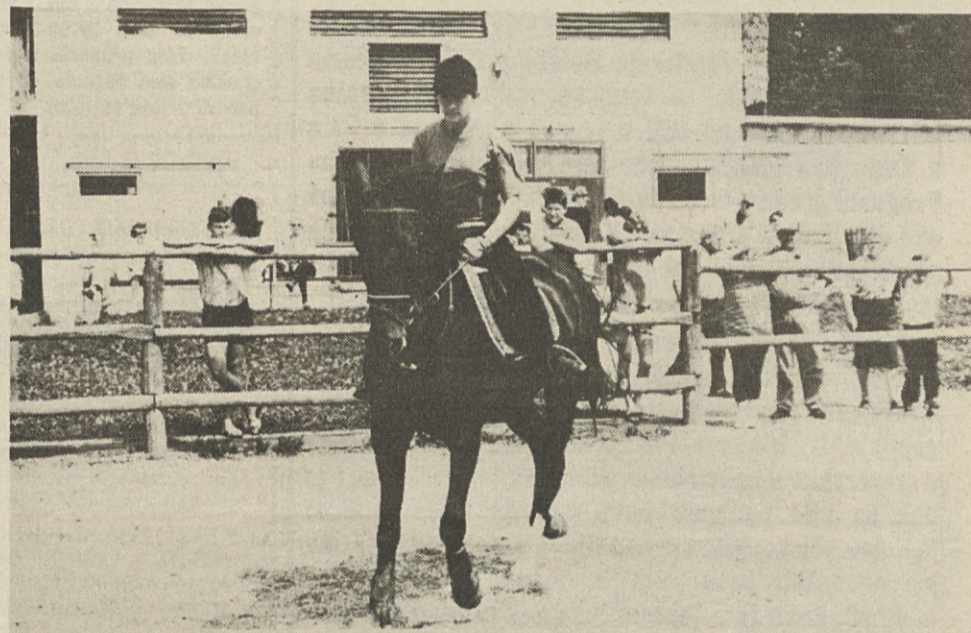
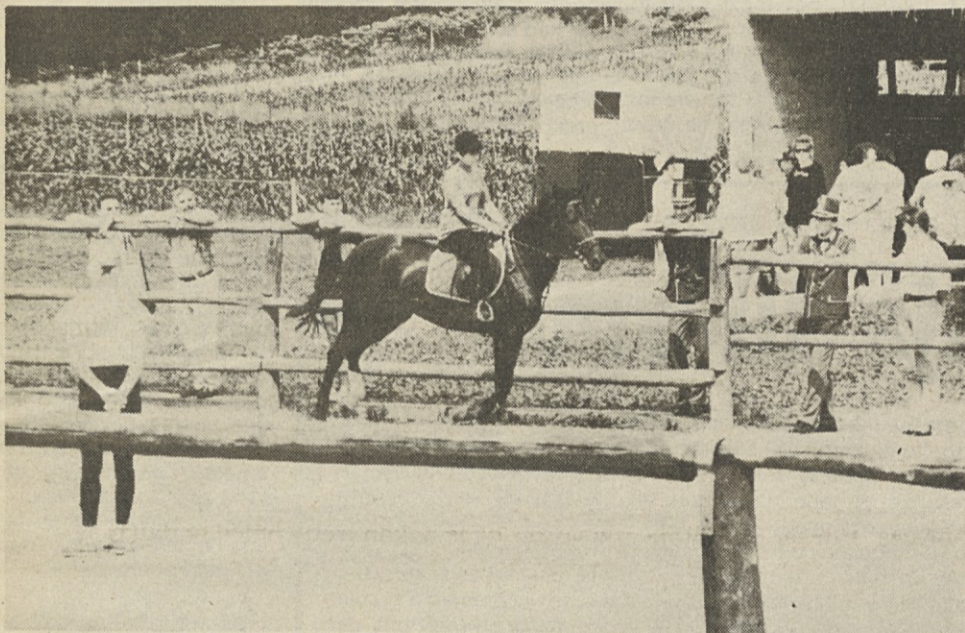
Tel. : 061 374 740
FAX: 061 374 063

MI IN EVROPA

ROGAŠKA NA KONJU

Podedovali so tradicijo, izropane stavbe in vodo. Vse to je bilo dovolj, da danes gost v Rogaški pusti več denarja kot na Bledu ali v Portorožu. To pa zato, ker mu v Rogaški nevsiljivo ponudijo več, kot je pričakoval, boljše in cenejše. Poleg vodo zdravje, kulturo, zabavo in šport. Na LucaSovih posnetkih so gostje, ki jih je »rogačan«
pripeljal na Bizjanovo kmetijo v Podplat, kjer Mojca nekaterim prvič pomaga na – konja.

DOLENJSKE TOPLICE 1992

SLOVENCİ Z VSEH VETROV

